

Besluitenlijst Besluitronde (raadsvergadering)

Datum	24-04-2024
Tijd	19:00 - 23:30
Locatie	Stadhuis - Raadzaal
Voorzitter	H. Bruls
Griffier	S. Ruta
Aanwezigen	Jasmijn de Vries-Kraaijeveld, Maarten Bakker, Cees de Beer, Eric Bender , Diede Beumer, Charlotte Brand, Gerry van Campen, Jeanette Exel, Miranda Florussen (vanaf 19.15 uur), Adam Galijasevic, Jeannette Geers, Sander van der Goes, Nick de Graaf (vanaf 19.15 uur), Frank de Gram, Wendy Grutters, Michiel van Hoof, Abdulahi Hussen, Léonie Janssen, Mika Kraft, Niek Kraut, Eline Lauret, Quirijn Lokker, Delano van Luik, Maartje Maas, Biljana Markovic, Marjolijn Mijling, Sophie den Ouden, Bart Salemans, Ruud Sewpersad, Marieke Smit, Marijke Synhaeve, Ayse Terzi, Rosalie Thomassen, Louisa Tumiwa (tot 22.10 uur), Michelle van Doorn, Toon van Gent, Hans van Hooft en Erik Verschuren Noël Vergunst, Cilia Daemen, Tobias van Elferen, Grete Visser, John Brom, Jean-Paul Broeren
	Omnummer 19

1   Opening en mededelingen

De heer Eigenhuijsen is afwezig

2   Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

Orde van de vergadering

Aan de agenda zijn toegevoegd;

- Het Raadsvoorstel Toelaten raadsleden GroenLinks en VVD als agendapunt 5.1.
- Het Raadsvoorstel Benoeming lid Presidium als agendapunt 5.2.
- Mevrouw Lauret doet een ordevoorstel om het Raadsvoorstel Bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg 2021 -2 (Voormalige locatie ROC Zwanenveld) en Beeldkwaliteitsplan Zwanenpark (24/2024) door te schuiven naar een volgende politieke avond). Dit voorstel wordt niet aanvaard. Mevrouw Lauret doet vervolgens het voorstel om dit stuk vanavond niet als hamerstuk te behandelen maar als stemstuk. Dit voorstel wordt aanvaard.
- Er wordt vandaag gewerkt met spreektijd vanaf het eerste debatstuk.

De volgende punten zijn niet in de raadskamers behandeld en voorgesteld wordt om deze als hamerstuk te behandelen:

4.1 t/m 4.8 en 4.10

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

Voorstellen aanvaard

3   Besluitvorming behandeladviezen van de gespreksrondes

Raadsvoorstel Voortgangsrapportage Grote Projecten 2024 (18/2024)	HAMERSTUK 24 APRIL
Raadsvoorstel Wijziging Algemene plaatselijke verordening gemeente Nijmegen (21/2024)	DEBATSTUK 24 APRIL
Raadsvoorstel Uitgangspunten beleidshuis omgevingsvisie (20/2024)	DEBATSTUK 24 APRIL
Raadsvoorstel Invulling krediet Mobiliteitstransitie (14/2024)	DEBATSTUK 24 APRIL
Raadsvoorstel Spelregels invoering betaald parkeren (19/2024)	DEBATSTUK 24 APRIL
Raadsvoorstel Verordening Ombudsman (25/2024)	DEBATSTUK 24 APRIL
Brief Contouren omgevingsvisie	DEBATSTUK 24 APRIL
Brief Aanpak gezonde jeugd en jongeren (op verzoek van GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren)	DEBATSTUK 24 APRIL
Wensen en bedenkingen Ontwerp-Dienstverleningsovereenkomst 2024-2025 RvN en regionaal WerkBedrijf	STEMSTUK 24 APRIL

Raadsbesluit 24 april 2024:
Voorstellen aanvaard

4 HAMERSTUKKEN

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Voor de punten 4.1 t/m 4.8 en 4.10 en 4.11 is geen spreektijd gevraagd en daarmee is ingestemd met de voorstellen.

4.1 Vaststelling notulen van de vergadering van 27 maart 2024

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

4.2 Vaststelling besluitenlijst van de vergadering van 27 maart 2024

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

4.3 Vaststellen behandeladvies van de Ingekomen Stukken (zie brieven onder agendapunt 10)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

4.4 Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Landschapszone - 14 (Griftdijk Noord 50) (22/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Het bestemmingsplan Landschapszone – 14 (Griftdijk Noord 50) gewijzigd vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP24014-VG01 met bijbehorende bestanden;
2. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

4.5 Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens - 11 (Wolfskuilseweg 254) (23/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Het bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens – 11 (Wolfskuilseweg 254) vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP10011-VG01 met bijbehorende bestanden.
2. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke Ordening.

4.6 Raadsvoorstel Ontheffing ingezetenen plicht (12/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Wethouder Brom ontheffing te verlenen van de verhuisplicht voor de duur van 1 jaar.

4.7 Raadsvoorstel Straatnaamgeving Mária Telkeshof (15/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 583163 aan de gekleurde openbare ruimte van het type ‘weg’ in de woonplaats Nijmegen de volgende naam te geven: Mária Telkeshof.
2. Het besluit in werking te laten treden op de dag na publicatie.

4.8 Raadsvoorstel Opheffing gemeentelijk voorkeursrecht gronden voormalig LincolnSmitweld-terrein Nieuwe Dukenburgseweg Winkelsteeg (Kanaalknoop-Noord) (13/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Het op de percelen kadastraal bekend gemeente Hatert, sectie F, no. 1181,1182,1123,1169 en 1063 gevestigde voorkeursrecht in te trekken.
2. De brief aan de rechthebbenden op deze percelen vast te stellen waarmee zij worden geïnformeerd over de intrekking.
3. Burgemeester en wethouders op te dragen zorg te dragen voor de onverwijld doorhaling van het voorkeursrecht in de openbare registers.

4.10 Raadsvoorstel Verordening rekenkamer 2024 (26/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

De verordening Rekenkamer gemeente Nijmegen 2024 vast te stellen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2024 onder gelijktijdige intrekking van de verordening Rekenkamer Nijmegen 2013.

4.11 Raadsvoorstel Voortgangsrapportage Grote Projecten 2024 (18/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. De Voortgangsrapportage Grote Projecten 2024 vast te stellen, inclusief de opgenomen wijzigingen in de planexploitaties en de daarbij behorende wijzigingen in de voorzieningen en de toevoegingen/onttrekkingen aan de saldireserve en toegepaste parameters.
2. De bijbehorende begrotingswijziging BW-01933 vast te stellen.
3. De volgende planexploitaties toe te voegen:
  - a. St Hubertusstraat;
  - b. Lankforst Woonwaarts;
4. De volgende planexploitaties af te sluiten:
  - a. St. Agnetenweg;
  - b. Kop Burchtstraat;
5. Een voorziening in te stellen voor de volgende projecten:
  - Dorpsstraat 92-118;
  - Dr. J. Berendsstraat;
  - Maissonnettes Lankforst;
6. Ophogen van het krediet Stationsgebied (K000331) met een bedrag van € 1.389.000 voor de wijzigingen in dit vgp van de investeringsprojecten binnen de gebiedsontwikkeling Stationsgebied;
7. Terugboeken van € 100.000 van het investeringskrediet Herinrichting Hoogstraat (I003412) naar het krediet Uitvoering Valkhofkwartier(K000301)

5 BENOEMINGEN

5.1 Raadsvoorstel Toelaten raadsleden GroenLinks en VVD (38/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Mevrouw M.W.M. Florussen per 24 april 2024 in de tijdelijk vrijgevallen vacature van mevrouw A.B. Ranshuijsen toe te laten tot lid van de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen.
2. De heer A.K. de Graaf per 24 april 2024 in de tijdelijk vrijgevallen vacature van mevrouw S. Buursink-de Graaf toe te laten tot lid van de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen.

5.2 Raadsvoorstel Benoeming lid Presidium (40/2024)

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Tot lid van het Presidium te benoemen;
  - a. Mevrouw B. Markovic

Toelichting:

Er is schriftelijke gestemd.

De uitslag is als volgt:

1e stemronde:

De heer P. Eigenhuijsen: 19 stemmen

Mevrouw B. Markovic: 19 stemmen

2e stemronde:

De heer P. Eigenhuijsen: 19 stemmen

Mevrouw B. Markovic: 19 stemmen

Het lot heeft uiteindelijk bepaald mevrouw B. Markovic te benoemen als lid van het presidium.

6 Vragen van raadsleden aan het college

Er zijn geen vragen aangekondigd.

7 DEBATSTUKKEN

7.1 Raadsvoorstel Wijziging Algemene plaatselijke verordening gemeente Nijmegen (21/2024)

Amendement Een stok achter de deur

Indiener: Nick de Graaf (VVD)

Amendement behorend bij agendapunt 7.1 Raadsvoorstel Wijziging Algemene plaatselijke verordening gemeente Nijmegen van de raadsvergadering van 24 april 2024,

constaterend dat:

- Er een grote instroom is van Oost Europese bedelaars in het centrum van Nijmegen;
- Deze bedelaars vrijblijvende hulp weigeren en zo een vrij uitzichtloos bestaan hebben;
- Deze bedelaars vatbaar zo zijn voor invloeden van criminelen en mensenhandelaars;

Overwegend dat:

- De gemeente succesvol is geweest met het aanbieden van hulp aan mensen op straat omdat zij regels achter de hand hadden;
- Er zonder regels geen zetje in de rug is om hulp van de gemeente aan te nemen;

Besluit:

beslispunt 1 van het raadsvoorstel vast te stellen, met dien verstande dat aan het besluit tot Wijziging Algemene plaatselijke verordening gemeente Nijmegen het volgende artikel wordt toegevoegd:

Artikel 2:65 Bedelarij

Het is verboden op een openbare plaats te bedelen om geld of andere zaken in door het college ter voorkoming of beëindiging van overlast aangewezen gebieden.

4 stemmen voor: VVD, ODV

34 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

Amendement verworpen

Amendement Stadsbreed messenverbod: Geen half werk voor een veiliger Nijmegen!

Indiener: Ruud Sewpersad (Stadspartij Nijmegen)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024

Constaterende dat:

- Er uit de bijlage criminaliteitscijfers bij de veiligheidsbrief van maart jl. blijkt dat er sprake is van een alarmerende trend in Nijmegen, waarbij het aantal gevallen van moord en doodslag bijna verdubbeld is.
- De stad daardoor nagenoeg bijna elke week wordt geconfronteerd met gewelddadige delicten waarbij met name het verontrustend is dat ook het gebruik van steekwapens, waaronder gebruiks- en keukenmessen een rol spelen in de geweldsincidenten.
- Gebruiks- en keukenmessen nog niet zijn verboden in de Wet wapens en munitie
- Er landelijk wordt gewerkt aan een verbod op het bezit van gebruiks- en keukenmessen, dat te zijner tijd in Nederland van kracht zal worden, maar momenteel nog op zich laat wachten.

- Het college in de APV een gebruiksmessenverbod toevoegt, maar dit niet voor de gehele stad geldt.

Overwegende dat:

- Een gebruiksmessenverbod een belangrijke toevoeging aan de reeds bestaande wapen en munitiewet.
- Een gebruiksmessenverbod waarbij in sommige gebieden van de gemeente het verbod wel van kracht is en in andere niet, onduidelijkheid en ongelijkheid creëert.
- Een messenverbod voor de hele stad echter wel uniformiteit en duidelijkheid biedt, het verwarring en ongelijkheid tussen verschillende delen van de stad voorkomt.
- Er, als het gebruiksmessenverbod alleen op bepaalde delen van de stad van kracht is, het risico bestaat dat criminele activiteiten simpelweg verplaatst worden naar gebieden waar het verbod niet geldt. Een gemeentebreed verbod minimaliseert dit risico en zorgt ervoor dat er geen veilige havens zijn voor dergelijke activiteiten.
- Het handhaven van een verbod op gebruiksmessen in specifieke gebieden praktische uitdagingen met zich mee kan brengen voor de politie. Het kan leiden tot onduidelijkheid over de grenzen van de verbodsgebieden en tot inefficiënte handhaving. Een uniform verbod vergemakkelijkt de handhaving en maakt het voor de politie gemakkelijker om op te treden tegen overtredingen.
- Door een verbod op gebruiksmessen in de hele stad in te voeren, wordt de kans op gewelddadige incidenten verminderd, ongeacht de locatie.
- Een messenverbod voor de hele stad garandeert gelijke bescherming voor alle inwoners van Nijmegen, ongeacht waar zij zich bevinden, en draagt bij aan een veilige en rechtvaardige samenleving

Besluit:

Beslispunt 1 van het raadsvoorstel vast te stellen, met dien verstande dat Artikel 250a gewijzigd wordt vastgesteld door de zin:

"Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen of in daaraan grenzende voor het publiek openstaande gebouwen of op bij die gebouwen behorende erven messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben."

Te wijzigen in:

"Het is verboden op de weg of in voor publiek toegankelijke gebouwen messen of andere voorwerpen, zoals gebruiksmessen, die als steekwapens kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben"

12 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, SP, CDA

26 stemmen tegen: GroenLinks, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, VVD, ODV

Amendement verworpen

Amendement Tegen overlast: Invoering van bedelverbod in Nijmegen!

Indiener: Ruud Sewpersad (Stadspartij Nijmegen)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024

Constateernde dat:

- Het fenomeen van bedelen in Nijmegen overlast veroorzaakt voor inwoners, ondernemers en bezoekers van Nijmegen;
- Bedelaars zich vaak op strategische locaties bevinden waar veel toeristen en winkelend publiek samenkomen en dit het commerciële klimaat van de stad kan schaden;
- Er meldingen zijn geweest van bedelaars die agressief of opdringerig gedrag vertonen tegenover voorbijgangers, dat gevoelens van onveiligheid kan veroorzaken;

- Ondernemers en winkelier klachten hebben ingediend over de negatieve impact van bedelen op hun bedrijfsvoering en de algehele sfeer van hun bedrijfsomgeving.

Overwegende dat:

- Bedelen niet altijd te vermijden is omdat sommige mensen hun leefwijze alleen kunnen onderhouden door te bedelen, maar er ook groepen zijn die steden opzoeken waar bedelen mogelijk is.
- Bedelen soms niet overlastgevend is en soms wel.
- Overlastgevend bedelen ongewenst is maar het voor handhavers lastig is te handhaven op overlast veroorzaken, en overlastgevend bedelen makkelijker te constateren is.
- Een bedelverbod ook een doorbraak kan betekenen in overlastsituaties waarin de mogelijkheden om te handhaven momenteel te beperkt zijn;
- Andere gemeentes reeds een bedelverbod hebben ingesteld om een aanzuigende werking tegen te gaan;
- We met het toestaan van bedelen soms een ongezonde levensstijl van de dak- en thuislozen onnodig faciliteren;
- Het begeleiden naar zorg een meer humane manier is om mensen te helpen;
- Het invoeren van een bedelverbod dus een effectieve maatregel kan zijn om de openbare orde te handhaven en de leefbaarheid van Nijmegen te verbeteren;
- Een verbod op overlastgevend bedelen gerechtvaardigd is om de openbare ruimte weer veilig en aantrekkelijk te maken voor alle bewoners en bezoekers van Nijmegen;

Besluit:

1. Beslispunt 1 van het raadsvoorstel vast te stellen, met dien verstande dat aan het besluit tot Wijziging Algemene plaatselijke verordening gemeente Nijmegen het volgende artikel wordt toegevoegd:

Artikel 2:65 Hinderlijk of bedreigend bedelen.

Het is verboden te bedelen om geld of andere zaken wanneer gebedeld wordt:

- a. op intimiderende wijze;*
- b. door een ander in de vrijheid van beweging te belemmeren;*
- c. door zicht aan een ander tegen diens uitdrukkelijk verklaarde wil te blijven opdringen;*
- d. door een ander te blijven volgen;*
- e. in vereniging met een of meer andere personen;*
- f. bij een minderjarige.*

7 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen

31 stemmen tegen: GroenLinks, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, VVD, CDA, ODV

Amendement verworpen

Besluit:

38 stemmen voor

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Het besluit tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Nijmegen vast te stellen.

Raadsvoorstel Uitgangspunten beleidshuis omgevingsvisie (20/2024)**Motie Dat past wel/niet in ons straatje****Indieners: Rosalie Thomassen (Stadspartij Nijmegen), Hans van Hooft (SP)**

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

- Op 1 januari 2024 de Omgevingswet in werking is getreden en deze wet nieuwe beleidsinstrumenten bevat
- Voor de goede toepassing van deze instrumenten het college een voorstel doet voor een beleidshuis omgevingsvisie.
- Het college voorstelt om het instrument omgevingsprogramma's -thematisch en gebiedsgericht- in te zetten in aanvulling op thematisch beleid, gebiedsvisies en gebiedsuitwerkingen die onderdeel gaan uitmaken van de omgevingsvisie.
- Omgevingsprogramma's vastgesteld worden door het college.

Overwegende dat:

- Een omgevingsvisie op het hoogste abstractieniveau de algemene koers van de stad beschrijft en gebiedsgericht omgevingsprogramma gericht is op de uitvoering van het beleid binnen een bepaald gebied.
- Een gebiedsgericht omgevingsprogramma daardoor veel concreter is en ook ruimtelijke conflicten bloot zal leggen en er dus op dat moment keuzes gemaakt moeten worden hoe daarmee om te gaan.
- Inwoners niet alleen bij abstracte keuzes betrokken willen zijn, sommige moeite hebben op dit abstracte niveau te participeren, maar inwoners juist wel bij concrete keuzes en bij de afweging van conflicten en het prioriteren op keuzes voor hun eigen stadsdeel, wijk of buurt betrokken willen zijn.
- In het participatiebeleid in het ruimtelijk domein is bepaald dat het college jaarlijks een ruimtelijke agenda op programmaniveau met de raad zal delen en de raad op basis van deze agenda vooraf participatiekaders kan meegeven.
- Het sowieso wenselijk is bij gebiedsgerichte omgevingsprogramma's de inwoners van dit gebied nauw te betrekken, vanaf een zo vroeg mogelijk stadium, en de meest impactvolle conflicten en keuzes die daaruit voortvloeien met hen te bespreken, hen in staat stellen ideeën naar voren te brengen en terug te koppelen wat er met deze input is gedaan.

Verzoekt het college om:

1. Om bij het uitwerken van ieder gebiedsgericht omgevingsprogramma vanaf een zo vroeg mogelijk stadium de inwoners van het betreffende gebied te betrekken, de meest impactvolle conflicten en keuzes met deze inwoners te bespreken, inwoners in staat te stellen ideeën naar voren te brengen en duidelijk terug te koppelen wat er met hun input is gedaan.

32 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, VVD, CDA, ODV

6 stemmen tegen: D66

Motie aanvaard

Amendement Su casa es nuestra casa
Indieners: Rosalie Thomassen (Stadspartij Nijmegen), Hans van Hooft (SP)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024

Constaterende dat:

- De omgevingswet per 1 januari 2024 in werking is getreden en deze wet nieuwe instrumenten bevat zoals de omgevingsvisie en het programma en we daarom keuzes moeten maken hoe deze goed toe te passen.
- Het college voorstelt om te werken volgens de systematiek van de wet en hierbinnen beleid voor de fysieke leefomgeving integraal tot stand te laten komen.
- In het kader van deze integraliteit het college voorstelt om toekomstig thematisch beleid en toekomstige gebiedsvisies niet langer als aparte documenten vast te stellen met uitzondering van wettelijk verplicht en overig beleid.
- De wet uitgaat van een continu proces van beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking, beleidsuitwerking en vergunningverlening waarbij beleidskeuzes voortdurend via monitoring en evaluatie in de gaten worden gehouden.

Overwegende dat:

- De inhoud van de omgevingsvisie scherp afgebakend zal zijn en zich zal moeten toespitsen op het beleid op hoofdlijnen -mede omdat het aanpassen van de omgevingsvisie veel tijd kost- en op beleidsmatige samenhang (integraliteit).
- Het niet langer apart vaststellen van thematisch beleid en gebiedsvisies, enkel nog als onderdeel van de omgevingsvisie, zou betekenen dat de raad nog maar eenmaal per beleidscyclus (van 4 jaar) haar kaderstellende rol kan vervullen op deze thematische en gebiedsgerichte beleidsterreinen.
- De raad daarom ook nadrukkelijk onderdeel wil uitmaken van de beleidscyclus en betrokken wil blijven bij tussentijdse beleidskeuzes en -doorontwikkeling.
- Uit technische vragen blijkt dat juist gewichtige kaderstellende ruimtelijke producten direct opgenomen zouden worden in omgevingsvisie. Dit betekent dat er bij de actualisatie van de omgevingsvisie, aan het einde van de beleidscyclus, een zeer breed debat ontstaat. Dit leidt tot een debat waarin de raad op vele beleidsterreinen alsnog haar kaderstellende rol zal willen vervullen, waarmee er een onsamenhangend 'van de hak op de tak' debat ontstaat. Dit komt de kwaliteit en integraliteit van het debat juist niet ten goede.
- Het daarom wenselijk is de raad gedurende de volledige beleidscyclus te blijven betrekken bij het vaststellen van thematisch beleid en gebiedsvisies, waarbij integraliteit in het kader van de omgevingsvisie dan tegelijkertijd nadrukkelijker onderwerp wordt van gesprek.
- De raad ook betrokken wil zijn bij monitoring en evaluatie en het daarom wenselijk is een periodieke omgevingsmonitor te ontwikkelen en dit een belangrijke tussenstap is om de betrokkenheid van de raad gedurende de volledige beleidscyclus te bewerkstelligen.
- De raad met deze omgevingsmonitor kan controleren of ambities en doelstellingen uit de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's behaald worden en zo aangehaakt blijft bij het vraagstuk of trends en actuele dilemma's vragen om bijstelling of actualisatie. Deze maatregel draagt bij aan het versterken van de transparantie en verantwoordingsplicht van het college.
- Momenteel gaan we uit van een beleidscyclus van 4 jaar en deze omgevingsmonitor zal dan halverwege deze cyclus en dus 2 jaar na vaststelling van de omgevingsvisie verschijnen.

Besluit:

1. Beslispunt 1.c. gewijzigd vast te stellen door de zin:

"Toekomstig thematisch beleid en toekomstige gebiedsvisies vormen straks integraal

onderdeel van de omgevingsvisie en worden niet langer als aparte documenten vastgesteld met uitzondering van wettelijk verplicht en overig beleid;"

Te wijzigen in:

"Toekomstig thematisch beleid en toekomstige gebiedsvisies vormen straks integraal onderdeel van de omgevingsvisie en worden als aparte documenten vastgesteld waarbij integraliteit in het kader van de omgevingsvisie tegelijkertijd nadrukkelijker onderwerp wordt van het voorstel en het debat;"

2. Beslispunt 2 toe te voegen:

"2. Het college zal in het eerste kwartaal van 2025 een voorstel aan de raad voorleggen over het ontwikkelen van een omgevingsmonitor. Met deze omgevingsmonitor zal het college minimaal tweejaarlijks aan de raad rapporteren over voortgang van ambities en doelen uit de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's en zal daarin actuele trends en dilemma's en een eventuele noodzaak voor bijstelling of actualisatie beschrijven.

Amendement unaniem aanvaard

Besluit:

38 stemmen voor

Geamendeerd raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Het document 'Beschrijving beleidshuis omgevingsvisie' vast te stellen, waarmee de raad volgende uitgangspunten voor de geactualiseerde omgevingsvisie vaststelt:

- a. de ambitie om te werken volgens de systematiek van de Omgevingswet en hierbinnen beleid voor de fysieke leefomgeving integraal tot stand te laten komen;
- b. de omgevingsvisie wordt thematisch en gebiedsgericht opgesteld;
- c. Toekomstig thematisch beleid en toekomstige gebiedsvisies vormen straks integraal onderdeel van de omgevingsvisie en worden als aparte documenten vastgesteld waarbij integraliteit in het kader van de omgevingsvisie tegelijkertijd nadrukkelijker onderwerp wordt van het voorstel en het debat;
- d. het college werkt de doelen uit de omgevingsvisie uit in zowel thematische als gebiedsgerichte omgevingsprogramma's.
- e. in ieder geval op de hoofddoelstellingen evalueren we de omgevingsvisie. Dit doen we eens in de vier jaar.
- f. we hanteren een heldere sturingsfilosofie voor de opgaven in de fysieke leefomgeving.

2. Het college zal in het eerste kwartaal van 2025 een voorstel aan de raad voorleggen over het ontwikkelen van een omgevingsmonitor. Met deze omgevingsmonitor zal het college minimaal tweejaarlijks aan de raad rapporteren over voortgang van ambities en doelen uit de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's en zal daarin actuele trends en dilemma's en een eventuele noodzaak voor bijstelling of actualisatie beschrijven.

Motie Houd de bus toegankelijk voor wijkbewoners**Indiener: Marjolijn Mijling (CDA)**

De Raad van de Gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constateerende dat:

1. Het College van het krediet voor de versnelling van de mobiliteitstransitie 2.000.000 euro wenst uit te trekken voor het verlagen van de snelheid op meer wegen van 50km per uur naar 30km per uur;
2. Het overleg met de provincie Gelderland (concessieverlener OV) over de concrete gevolgen voor het busnetwerk heeft nog niet plaatsgevonden en de raad nu wel al een besluit dient te nemen over de verdeling van het krediet voor de mobiliteitstransitie.

Overwegende dat:

1. Openbaar vervoer, en dan met name de lijnbussen in onze stad, een belangrijk onderdeel zijn van de dagelijkse verplaatsingen van inwoners in onze stad;
2. Busvervoer voor mensen zonder auto, of voor mensen die ervoor kiezen de auto te laten staan, een betaalbaar en toegankelijk alternatief moet zijn;
3. Het college steeds meer inzet op het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV), die (nog) meer over 50 km/uur wegen zullen gaan rijden;
4. Dit dus betekent dat er meer wordt ingezet op snellere lijnen en er minder bussen door iedere wijk gaan rijden;
5. Als gevolg hiervan de afstand voor wijkbewoners tot buslijnen groter wordt en de bus als openbaar vervoersmiddel minder toegankelijk wordt;
6. Zeker ouderen en mindervaliden in grote mate afhankelijk zijn van de bus voor het vervoer binnen de stad;
7. De afname van het aantal buslijnen binnen de wijken dus grote gevolgen heeft voor de mobiliteit van onze inwoners;
8. Dat de raad op 7 juni 2023 een motie heeft aangenomen van GL, CDA, PvdD, D66, PvdA en de Stadspartij Nijmegen waarin aan het college wordt verzocht zich naast de inzet op de versterking van het HOV-netwerk ook actief in te blijven zetten voor een goed en toegankelijk fijnmazig netwerk van busverbindingen en haltes in onze stad, en dit ook mee te nemen in de communicatie met de provincie;

Verzoekt het college om:

- Te onderzoeken hoeveel geld er nodig is om het fijnmazige busnetwerk te behouden en de resultaten van dit onderzoek uiterlijk eind 2024 terug te koppelen aan de raad.

Motie is gedurende de beraadslagingen aangehouden**Amendement Veilig en snel voor de fiets, autoverkeer en ov****Indiener: Nick de Graaf (VVD)**

Amendement behorend bij agendapunt 7.3 Invulling krediet Mobiliteitstransitie van de raadsvergadering van 24 april 2024,

constaterend dat:

- Er geld beschikbaar is gesteld voor de versnelling van de mobiliteitstransitie;

Overwegend dat:

- Er nog veel drukke en onveilige kruispunten zijn met veel risico's voor fietsers;
- Er veel wijken zijn zoals o.a. Brakkestein, Malvert en de Wolfskuil waar het wegdek sterk verslechterd is of begint te raken;

Besluit:

Beslispunt 1 van het raadsvoorstel vast te stellen, met dien verstande dat beslispunt 1a. t/m 1.g

- a. Lopen en toegankelijkheid: €700.000
- b. Fietsinfrastructuur en fietsparkeren: €8.000.000
- c. Hoofdinfrastructuur (s-wegen): € 1.675.000
- d. Verblijfsvriendelijke binnenstad: €1.000.000
- e. Meer wegen van 50 km/u naar 30 km/u en verkeersveiligheid: €2.000.000
- f. Stadsrandhubs en OV: €2.100.000
- g. Deelmobiliteit en het tegengaan van overlast door hubs: €500.000 wordt gewijzigd in
  - a. Ongelijkvloerse kruising fiets- en wandelpaden op drukke wegen en kruispunten: € 8.000.000
  - b. Wegonderhoud en hoofdinfrastructuur (s-wegen): € 5.000.000
  - c. Verbeteren verkeersveiligheid:€ 2.975.000"

4 stemmen voor: VVD, ODV

34 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

Amendement verworpen**Amendement Fietsgeld ook naar achterstallig onderhoud**

Indiener: Biljana Markovic (SP)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende, dat:

1. Met de verstedelijking van de stad dient de openbare ruimte goed op orde te zijn.
2. Goede fietsinfrastructuur en fietsparkeren bijdraagt aan onze bereikbaarheid.
3. Een bedrag van € 8.000.000 wordt gereserveerd voor aanpassingen in de fietsinfrastructuur (€ 5.000.000) en fietsparkeren (€ 3.000.000).
4. Dit bedrag onder andere bestemd voor diverse fietsopgaven op de bruggen over de Waal, een bijdrage aan het Veluwe-Waalpad en het verbeteren van fietsparkeren in de binnenstad (o.a. een nieuwe stalling aan de westzijde van het centrum).

Overwegende, dat:

1. Bij herinrichting van wegen de fietspaden verbeterd worden ten behoeve van de verkeersveiligheid.
2. Aanpassing fietsinfrastructuur extra aandacht vraagt voor bestaande plekken in de stad met achterstallig onderhoud.
3. Vanuit de reservering van € 5.000.000 er financiële middelen moeten doorstromen naar openbare ruimte voor dit achterstallige onderhoud.
4. College aangeeft dat achterstallig onderhoud niet valt onder deze krediet aanvraag.

Besluit:

1. Beslispunt I van het raadsvoorstel vast te stellen, met dien verstande het gereserveerde bedrag onder *Ib. Fietsinfrastructuur en fietsparkeren* te verlagen van 8.000.000 miljoen naar 5.500.000 miljoen, en de overige 2.500.000 miljoen over te hevelen naar Programma

Openbare Ruimte (beheer en onderhoud) om het achterstallige onderhoud aan fietsinfrastructuur aan te pakken; te beginnen in Dukenburg.

7 stemmen voor: SP, VVD, ODV

31 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA

Amendement verworpen

Amendement Stadsrandhubs randvoorwaardelijk voor de bereikbaarheid van Nijmegen

Indiener: Marjolijn Mijling (CDA)

De Raad van de Gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

1. Het College ervoor kiest om 8.000.000 euro van het krediet voor de versnelling van de mobiliteitstransitie te reserveren voor de fietsinfrastructuur en het fietsparkeren;
2. Het College aangeeft dat de voorgestelde verdeling van het krediet bijdraagt aan een optimale bereikbaarheid van de stad via alle modaliteiten en zorgt voor goed bereikbare (economische) kerngebieden;

Overwegende dat:

1. De gereserveerde 8.000.000 euro voor de fietsinfrastructuur en het fietsparkeren een aanzienlijk deel (ongeveer de helft) van het totale beschikbare krediet voor de versnelling van de mobiliteitstransitie bedraagt;
2. Het voor een deugdelijk en haalbaar mobiliteitsbeleid ook van belang is dat er voldoende wordt ingezet op andere alternatieven voor de auto naast de fiets;
3. De bestaande stadsrand hubs (transferia) nu enerzijds door de ligging en anderzijds door de ontoereikende verbindingen met het openbaar vervoer onvoldoende worden gebruikt;
4. Juist deze Stadsrandhubs in combinatie met het daarop aansluitende openbaar vervoer een alternatief vormen voor het autoverkeer richting het centrum;
5. Om deze reden voldoende geld beschikbaar gesteld moet worden voor het versterken van de bestaande stadsrandhubs en het onderzoek naar een nieuwe stadsrandhub in zuid;
6. Het College zelf op pagina 23 van het uitvoeringsprogramma beter op weg het volgende aangeeft: *"We weten nu al dat er voor een hoogwaardig netwerk van stadsrandhubs meer geld nodig is dan nu beschikbaar. Ook komen er kosten bij voor de exploitatie van de voorzieningen en mogelijk het OV van en naar deze hubs"*. Uit de beantwoording van technische vragen blijkt dat dit gaat om significante bedragen;
7. Er nu dus onvoldoende wordt geïnvesteerd om de plannen uit het uitvoeringsprogramma te kunnen realiseren;
8. Tevens uit de beantwoording van technische vragen blijkt dat met de huidige verdeling slechts een bedrag tussen de €500k en €1 miljoen beschikbaar is voor het onderzoek naar de mogelijkheden voor een nieuwe stadsrandhub in zuid;
9. Goede doorstroming op hoofdwegen voor het noodzakelijke autoverkeer (met name S100) ook randvoorwaardelijk is voor de bereikbaarheid van onze stad en hier dan ook voldoende geld voor moet worden gereserveerd.

Besluit:

- Om beslippunt 1 uit het raadsvoorstel invulling krediet mobiliteitstransitie als volgt te wijzigen:

"Het krediet voor de versnelling van de mobiliteitstransitie als volgt op te splitsen:

- a. Lopen en toegankelijkheid 700.000 euro
- b. Fietsinfrastructuur en fietsparkeren 5.000.000 euro

- c. Hoofdinfrastructuur (s-wegen) 2.675.000 euro
- d. Verblijfsvriendelijke binnenstad 1.000.000 euro
- e. Meer wegen van 50 km/uur naar 30 km/uur en verkeersveiligheid: 2.000.000 euro
- f. Stadsrandhubs en OV: 4.100.000 euro
- g. Deelmobiliteit en het tegengaan van overlast door hubs: 500.000 euro

2 stemmen voor: CDA

36 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, VVD, ODV

Amendement verworpen

Besluit:

29 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren

9 stemmen tegen: SP, VVD, CDA, ODV

Besluit:

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Het krediet voor de versnelling van de mobiliteitstransitie als volgt op de splitsen:

- a. Lopen en toegankelijkheid: €700.000
  - b. Fietsinfrastructuur en fietsparkeren: €8.000.000
  - c. Hoofdinfrastructuur (s-wegen): € 1.675.000
  - d. Verblijfsvriendelijke binnenstad: €1.000.000
  - e. Meer wegen van 50 km/u naar 30 km/u en verkeersveiligheid: €2.000.000
  - f. Stadsrandhubs en OV: €2.100.000
  - g. Deelmobiliteit en het tegengaan van overlast door hubs: €500.000
- De Begrotingswijziging-01931 vast te stellen.

7.4

Raadsvoorstel Spelregels invoering betaald parkeren (19/2024)

Motie Laat de zorgmedewerker niet in de kou staan

Indiener: Marjolijn Mijling (CDA)

De Raad van de Gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

1. Het College in de spelregels invoering betaald parkeren geen rekening houdt met zorginstellingen die in een betaald parkeren gebied zijn gevestigd.

Overwegende dat:

1. Het beleid voor betaald parkeren ongewenste neveneffecten heeft;
2. Het college in dit beleid geen rekening houdt met een parkeermogelijkheid voor zorgmedewerkers;
3. Dit in het geval van vrijwilligers lastig is omdat dit voor extra kosten zorgt en zodoende demotiverend werkt;
4. Het voor betaalde medewerkers het ook onaantrekkelijk maakt om in een werkveld te werken waar sowieso al schaarste bestaat;
5. Het niet redelijk is om de kosten voor het parkeren aan de zorginstellingen zelf door te berekenen, omdat dit dan ten koste gaat van het budget van deze instellingen;
6. Zorginstellingen door de gemeente zoveel mogelijk zouden moeten worden ondersteund vanwege de maatschappelijke relevantie van hun werk en de toenemende schaarste in deze sector.

Verzoekt het College om:

1. Een onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden voor het starten van een pilot van een jaar met gratis parkeervergunningen voor medewerkers van zorginstellingen binnen het betaald parkeren gebied waarmee deze een parkeerplaats kunnen reserveren;
2. Ook te onderzoeken hoeveel parkeervergunningen voor medewerkers van zorginstellingen binnen het betaald parkeren gebied nodig zijn en hoeveel geld als gevolg hiervan voor deze pilot nodig is;
3. De resultaten van dit onderzoek terug te koppelen naar de raad vóór de Stadsbegroting 2025, dus uiterlijk begin september 2024.

22 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, PvdA, Partij voor de Dieren (2), SP, VVD, CDA, ODV

16 stemmen tegen: GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren (1)

Motie aanvaard

Motie Heeft u nóg één eurootje?

Indiener: Niek Kraut (VVD)

Motie behorend bij agendapunt 7.4 Raadsvoorstel Spelregels invoering betaald parkeren (19/2024) van de raadsvergadering van 24 april 2024,

constaterend dat:

- het nieuwe parkeerbeleid, zoals het college dit voorstelt, gaat leiden tot een forse toename van wijken met betaald parkeren, omdat er in veel wijken woningbouw van meer dan 50 eenheden gepland staat;
- hiervoor te weinig parkeerplaatsen voor worden gerealiseerd; en dat
- dit voor Tolhuis, de Weezenhof, Hatert, Neerbosch-Oost, Hazenkamp, Willemskwartier, Groenewoud, Galgenveld, vrijwel heel Nijmegen-Oost; en heel

Nijmegen-Noord en Lent vrijwel direct zou betekenen dat er betaald parkeren wordt ingevoerd.

Overwegend dat:

- betaald parkeren niet de oplossing is voor het probleem van een tekort aan parkeerplaatsen;
- de nieuwe bewoners hier niet de schuld van zijn en de huidige bewoners niet benadeeld moeten worden; en dat
- wanneer dit beleid wordt uitgerold de olievlek onophoudelijk uitbreidt, totdat in heel de gemeente betaald parkeren is ingevoerd.

Geeft het college opdracht om:

het parkeertarief, in wijken waar betaald parkeren wordt ingevoerd, voor een periode van tenminste tien jaar vast te zetten op het tarief van € 1,- voor de eerste auto per huishouden.

9 stemmen voor: SP, VVD, CDA, ODV

29 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren

Motie verworpen

**Motie Parkeer niet de bereikbaarheid van kleine ondernemers en zelfstandigen
Indieners: Charlotte Brand (PvdA), Marjolijn Mijling (CDA)**

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024

Constaterende dat:

- Er op steeds meer plekken in onze stad betaald parkeren wordt ingevoerd.
- Dit ook gebeurt in gebieden waar kleine ondernemers en zelfstandigen zitten.

Overwegende dat:

- Kleine ondernemers en zelfstandigen hun werk moeten kunnen uitoefenen.
- Lokale ondernemers van groot belang zijn voor de leefbaarheid in de wijken.
- Betaald parkeren van invloed kan zijn op het aantal klanten/bezoekers en dus op de omzet van kleine ondernemers en zelfstandigen.
- In het stuk '*Parkeren in Nijmegen auto en fiets 2020-2030*' is vastgelegd dat een blauwe zone in feite in onze stad alleen nog wordt in aangewezen winkelgebieden.

Roept het college op:

1. Om te onderzoeken of kleine ondernemers en zelfstandigen die werken in een gebied waar betaald parkeren geldt, extra bezoeken kunnen krijgen ten einde goed bereikbaar te zijn voor klanten.
2. Dit te onderzoeken voor alle gebieden in onze stad met uitzondering van het centrum en zone B.
3. Hiervoor met een plan naar de raad te komen in Q3 van 2024.

Gedurende de beraadslagingen zijn de beslispunten als volgt gewijzigd:

Roept het college op:

1. Om te onderzoeken of kleine ondernemers en zelfstandigen die werken in een gebied waar betaald parkeren geldt, extra bezoeken kunnen krijgen ten einde goed bereikbaar te zijn voor klanten.
2. Dit te onderzoeken voor alle gebieden in onze stad met uitzondering van het centrum.
3. Hiervoor met een plan naar de raad te komen in Q3 van 2024.

16 stemmen voor: PvdA, Partij voor de Dieren, SP, VVD, CDA, ODV

22 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66

Motie verworpen

Motie Onderzoek naar gevolgen en oplossingen parkeerschaarste bewonersparkeren Indiëners: Wendy Grutters (Stadspartij Nijmegen) en Charlotte Brand (PvdA)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

- Nijmegen heeft gekozen voor mogelijkheden voor een parkeernulnorm op voorwaarde van voldoende beschikbaarheid van alternatieven in de directe omgeving, zoals deelmobiliteit en openbaar vervoer.
- In de beleidsnota parkeren 20-30 is vastgesteld dat het principe van Parkeren op Eigen Terrein (POET) zal worden toegepast in combinatie met betaald parkeren en het niet uitgeven van straatparkeervergunningen, in specifieke gebieden, zoals aangegeven (Waalfront, Waterkwartier, Wolfskuil, Hof van Holland, Binnenstad en Stationsgebied).
- Daarnaast staat in beleidsregels betaald parkeren 2024 het uitgangspunt opgenomen dat bij nieuwbouw, bewoners en werknemers géén parkeervergunning krijgen ongeacht of bewoners al dan niet over een eigen parkeerterrein beschikken of kunnen beschikken.
- Het toenemende beleid van Parkeren op Eigen Terrein (POET) en het niet uitgeven van parkeervergunningen op straat in gehele stad kan leiden tot parkeerschaarste die specifieke doelgroepen treft en dit een onwenselijke situatie kan creëren.
- Onderzoeken aantonen dat beperkte toegang tot betaalbare parkeermogelijkheden sociale ongelijkheid kan vergroten en de mobiliteit van kwetsbare groepen kan belemmeren (Bron: Nijmegen Parkeerbeleidsevaluatie, 2021).

Overwegende dat:

- Overwegende dat Nijmegen een groeiende stad is met een grote woningbouwopgave binnen de huidige stadsgrenzen wat leidt tot een toenemende vraag naar parkeerplaatsen. Deze groeiende vraag extra druk legt op de bestaande parkeerinfrastructuur.
- De uitdaging om voldoende ruimte te vinden voor het creëren van nieuwe parkeerplaatsen maakt het praktisch onhaalbaar om een-op-een autoparkeren te blijven faciliteren. Deze transformatie en de versnelling van de mobiliteitstransitie moeten samengaan met het aanbieden van aantrekkelijke alternatieven, die mensen verleiden om ze te gebruiken
- Daar waar alternatieven niet of niet voldoende 24/7 voorhanden zijn het toenemende beleid van Parkeren op Eigen Terrein (POET icm het niet uitgeven van parkeervergunningen op straat in de gehele stad kan leiden tot parkeerschaarste die specifieke doelgroepen harder treft.
- De schaarste aan parkeerplaatsen ertoe kan leiden dat alleen personen met voldoende financiële middelen in staat zullen zijn om een auto te parkeren. Dit kan potentieel nadelige gevolgen hebben voor bewoners met beperkte financiële middelen, ouderen en mensen met een beperking, die afhankelijk zijn van hun auto voor mobiliteit of om economisch bij te dragen. Hierdoor kan een ongelijkheid ontstaan in mobiliteitsmogelijkheden.
- Deze ongelijkheid een onbedoeld effect is dat aanleiding kan geven om voor bepaalde doelgroepen specifieke oplossingen te vinden voor hun mobiliteitsbehoeften en voor een eerlijkere verdeling van de schaarse ruimte.
- Het belangrijk is om een inclusieve discussie te voeren over hoe we als gemeenschap omgaan met de uitdagingen van parkeerschaarste en betaalbaarheid voor bewoners, met speciale aandacht voor de impact op verschillende bevolkingsgroepen en de risico's van vervoersongelijkheid.

Verzoekt het college om:

1. Een onderzoek uit te voeren naar de impact van toenemende parkeerschaarste voor

wijkbewoners.

2. Dit onderzoek te richten op het identificeren van welke bewoners die worden getroffen door de parkeerschaarste. Dit onderzoek omvat het in kaart brengen van hun 24/7 mobiliteitsbehoeften en haalbaarheid van het kunnen vervangen van de auto in relatie tot economische situatie, inkomensniveau, fysieke en persoonlijke situatie (waaronder mantelzorgverplichtingen) en OV tijden.

3. Aan dit onderzoek een aantal oplossingsrichtingen te koppelen in relatie tot de bevindingen uit het onderzoek van beslispunt 2 en daarin bijvoorbeeld differentiatie of maatwerk in het verlenen van parkeervergunningen of tarifiering of toegang tot alternatieve parkeervoorzieningen voor wijkbewoners mee te nemen, zowel voor bestaande woningen als nieuwbouwcomplexen.

4. Samen met deze specifieke groepen in gesprek te gaan over mogelijke maatwerkoplossingen voor de uitdagingen van parkeerschaarste en betaalbaarheid waarbij ook wordt erkend dat niet alle uitdagingen volledig kunnen worden opgelost. Indien nodig kunnen beleidsregels worden aangepast om tegemoet te komen aan de behoeften van deze groepen.

5. De resultaten van dit onderzoek en de voorgestelde oplossingen aan de Raad te presenteren bij de reeds geplande aanpak vervoersongelijkheid uit het uitvoeringsprogramma Beter op Weg.

25 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA
13 stemmen tegen: GroenLinks, VVD, ODV

Motie aanvaard

Motie Onderzoek naar herkomst van geparkeerde voertuigen bij parkeerdruk Indiërs: Wendy Grutters (Stadspartij Nijmegen) en Charlotte Brand (PvdA)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

- In de spelregels invoering betaald parkeren 2021, artikel 2.5, was opgenomen dat bij een gemiddelde parkeerdruk van minimaal 80% op drie representatieve meetmomenten een kentekenonderzoek zou worden uitgevoerd om de herkomst van geparkeerde voertuigen te inventariseren.
- Dit artikel met betrekking tot het kentekenonderzoek naar herkomst van geparkeerde voertuigen niet Langer aanwezig is in het huidige voorstel Spelregels invoering betaald parkeren 2024.
- Technische navraag heeft opgeleverd dat in werkelijkheid een dergelijk herkomstonderzoek naar geparkeerde voertuigen in Nijmegen in de afgelopen drie jaar niet is uitgevoerd.
- Het van belang is om inzicht te krijgen in de herkomst van geparkeerde voertuigen wanneer de parkeerdruk een bepaald niveau overschrijdt, om zo effectieve beleidsmaatregelen te kunnen nemen;

Overwegende dat:

- Het college heeft aangegeven dat het uitvoeren van een herkomstonderzoek naar geparkeerde voertuigen als standaardprocedure bij parkeerdrukonderzoek mogelijk te kostbaar zou zijn;
- Echter het uitvoeren van dit herkomstonderzoek naar geparkeerde voertuigen, juist nu het de afgelopen jaren niet is gedaan, de mogelijkheid kan bieden om een nieuw perspectief te verkrijgen op de parkeersituatie in Nijmegen.
- Om deze reden wordt het college verzocht om gedurende één jaar steekproefsgewijs herkomstonderzoek naar geparkeerde voertuigen uit te voeren, met de vrijheid om dit onderzoek op locaties en momenten uit te voeren waar zij dit nodig achten;

- Dit stelt de gemeente in staat om de relevantie en effectiviteit van het onderzoek te evalueren, terwijl de kosten beperkt blijven en er toch waardevolle inzichten kunnen worden verkregen
- Door af en toe dit onderzoek uit te voeren, kan de gemeente een beter begrip ontwikkelen van eventuele veranderingen in parkeergedrag, mobiliteitspatronen en de behoeften van verschillende groepen inwoners en bezoekers.
- Het uitvoeren van dit herkomstonderzoek naar geparkeerde voertuigen kan inzicht verschaffen in de herkomst van auto's, ook als de parkeerdruk hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door de bewoners zelf. Daarnaast kan het onderzoek helpen bij het identificeren van trends en patronen in het parkeergedrag, wat kan leiden tot een beter onderbouwde beslissingen over parkeerbeleid en -voorzieningen, en bijdragen aan een meer efficiënte inrichting van de openbare ruimte en een verbetering van de verkeersstromen in de stad.
- Bovendien kan het onderzoek bijdragen aan een meer efficiënte inrichting van de openbare ruimte en een verbetering van de verkeersstromen in de stad. Bijvoorbeeld, als het onderzoek aantoont dat een groot aantal geparkeerde voertuigen afkomstig is van buiten de stad of specifieke delen van de stad.
- Het uitvoeren van dit herkomstonderzoek naar geparkeerde voertuigen kan tevens inzicht verschaffen in de herkomst van auto's, vooral als de parkeerdruk hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door de bewoners zelf. Bovendien kan het onderzoek inzicht geven in het bezit van tweede auto's en meer, wat waardevolle informatie kan opleveren voor het informeren van beleidsbeslissingen met betrekking tot parkeerbeleid en -voorzieningen.

Verzoekt het college om:

1. Gedurende één jaar steekproefsgewijs herkomstonderzoek naar geparkeerde voertuigen uit te voeren, met vrijheid in locatie en timing met als doel inzicht te krijgen in parkeerdruk en herkomst van voertuigen om effectieve beleidsmaatregelen te kunnen nemen
2. De resultaten van dit onderzoek terug te koppelen aan de Raad, door deze mee te nemen in de totaalevaluatie van het parkeerbeleids spelregels 2024 evaluatie.

19 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

19 stemmen tegen: GroenLinks, D66, VVD, ODV

Stemmen zijn gestaakt. Er wordt tijdens de besluitronde van 5 juni 2024 opnieuw gestemd over deze motie.

**Amendement Een democratische meerderheid met een lagere drempel
Indiener: Biljana Markovic (SP)**

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24 april 2024

Constaterende, dat:

1. De huidige spelregels voor de invoering van betaald parkeren, waarbij meer dan 50 % vóór betaald parkeren moet stemmen en waarbij niet-stemmers als tegenstemmers worden geteld, hoge drempels opwerpt;
2. Deze meerderheidseis in de praktijk niet haalbaar is omdat er amper respons is;
3. Het hierdoor onmogelijk is gebleken om tot een meerderheid te komen in vooraf bepaalde gebieden;
4. Het college in reactie hierop voorstelt om verzoeken voor invoering van betaald parkeren in behandeling te nemen wanneer 10 % van de buurtbewoners erom vraagt;

Overwegende, dat:

1. Het wel of niet invoeren van betaald parkeren democratisch bepaald moet worden;

2. 10% geen democratische meerderheid is en leidt tot tweespalt in de buurt, omdat er op deze manier betaald parkeren ingevoerd kan worden terwijl 90 % van de buurtbewoners dat niet wil;
3. De oude spelregels naar behoren functioneerde en de niet-stemmers in de oude spelregels (tot 2021) niet werden meegeteld, net als bij parlementaire verkiezingen het geval is;
4. Het niet meetellen van niet-stemmers ook leidt tot het verlagen van de drempel tot het invoeren van betaald parkeren;
5. Het wenselijk is om ook in kleinere gebieden (met een minimum van 100 woningen) een parkeerpeiling te houden, waardoor bewoners met parkeeroverlast effectief een peiling kunnen laten uitvoeren en niet gedwongen zijn om straten mee te krijgen die een paar honderd meter verderop liggen en geen enkele parkeeroverlast ervaren;

Besluit:

het Raadsvoorstel *spelregels betaald parkeren (1912024)* vast te stellen, met dien verstande dat:

1. Beslispunt 2 wordt geschrapt
2. Beslispunt 3 *'Ter vervanging van de meerderheids eis een drempel van 10% in te stellen'*

Wordt gewijzigd in:

'Ter vervanging van de huidige meerderheidsvereisten hanteren we de volgende spelregels: Een groep van minimaal 25 huishoudens kan een verzoek indienen voor invoeren van betaald parkeren in een gebied van tenminste 100 woningen. Vervolgens voert de gemeente een parkeerpeiling uit en wordt betaald parkeren ingevoerd als 50%+1 van de responderende huishoudens instemt met betaald parkeren.

7 stemmen voor: SP, VVD, ODV

31 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA

Amendement verworpen

Amendement Met 50+1 heb je meer draagvlak dan met 10% alleen!

Indiener: Niek Kraut (VVD)

Amendement behorend bij agendapunt 7.4 Raadsvoorstel Spelregels invoering betaald parkeren (19/2024) van de raadsvergadering van 24 april 2024,

constaterend dat:

- het college voornemens is de meerderheids eis van 50%+1 los te laten; en dat
- deze vervolgens wordt vervangen voor een norm van slechts 10%.

Overwegend dat:

- een norm van 10% niet getuigt van draagvlak in de wijk;
- democratie een groot goed is in onze samenleving; en dat
- het college beter op zoek kan gaan naar een toegankelijker systeem, dan naar het uithollen van draagvlak.

Besluit:

1. Beslispunt 2 van het raadsvoorstel die luidt:
2. "Het criterium om tenminste 50% + 1 van de huishoudens in een onderzoeksgebied actief online aan moet geven dat zij invoering van betaald parkeren wensen, los te laten."

Vervangen wordt door:

"Vast te houden aan het criterium om tenminste 50% + 1 van de huishoudens in een onderzoeksgebied actief online aan moet geven dat zij invoering van betaald

parkeren wensen."

Met dien verstande dat dit evenredig doorwerkt in beide voorliggende opties van de 'Spelregels invoering betaald parkeren 2024'.

3. Beslispunt 3 "Ter vervanging van de meerderheidseis een drempel van 10% in te stellen." uit het raadsvoorstel te schrappen.

Met dien verstande dat dit evenredig doorwerkt in beide voorliggende opties van de 'Spelregels invoering betaald parkeren 2024'.

6 stemmen voor: VVD, CDA, ODV

32 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP

Amendement verworpen

Amendement Bouwen, bouwen, bouwen! betekent nog geen betaald parkeren doordouwen

Indiener: Niek Kraut (VVD)

Amendement behorend bij agendapunt 7.4 Raadsvoorstel Spelregels invoering betaald parkeren (19/2024) van de raadsvergadering van 24 april 2024,

constaterend dat:

- het college voornemens is om bij woningbouwontwikkelingen van meer dan 50 eenheden proactief betaald parkeren in te voeren in een straal van 300 meter;
- dit zou gelden voor Tolhuis, de Weezenhof, Hatert, Neerbosch-Oost, Hazenkamp, Willemskwartier, Groenewoud, Galgenveld, vrijwel heel Nijmegen-Oost; en heel Nijmegen-Noord en Lent; en dat
- een tekort aan parkeerplaatsen het daadwerkelijke probleem is.

Overwegend dat:

- ondergrondse parkeergarages een veel betere oplossing zijn voor het verwachte probleem;
- wanneer dit beleid wordt uitgerold de olievlek onophoudelijk uitbreidt, totdat in heel de gemeente betaald parkeren is ingevoerd; en dat
- een tekort aan parkeerplaatsen het daadwerkelijke probleem is.

Besluit:

Dictum 4 van het raadsvoorstel "Bij woningbouwontwikkelingen met >50 wooneenheden proactief betaald parkeren in te stellen binnen 300 meter van een ontwikkeling waarbij wordt uitgegaan van logische en natuurlijke grenzen." uit het raadsvoorstel te schrappen.

Met dien verstande dat dit evenredig doorwerkt in beide voorliggende opties van de 'Spelregels invoering betaald parkeren 2024'.

6 stemmen voor: VVD, CDA, ODV

32 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP

Amendement verworpen

Amendement Pas op! Drempel!

Indieners: Charlotte Brand (PvdA) en Wendy Grutters (Stadspartij Nijmegen)

Agendapunt Raadsvoorstel Spelregels invoering betaald parkeren (19/2024)

Constaterende dat:

- Het college voornemens is om de spelregels aangaande betaald parkeren in onze stad aan te passen.
- Het college het criterium om tenminste '50% +1' van de huishoudens die binnen het onderzoeksgebied actief moeten aangeven dat zij invoering van betaald parkeren wensen, los wil laten.
- Het college in plaats daarvan een nieuwe spelregel wil instellen namelijk: indien minimaal 10% van het aantal huishoudens dat in een logisch afgebakend gebied een verzoek indient bij de gemeente om betaald parkeren in te voeren, er een parkeerdrukonderzoek wordt uitgevoerd.

Overwegende dat:

- Door de wijziging van de parkeeregels er sprake is van minder participatie en er minder democratische legitimiteit is bij het besluit om over te gaan tot betaald parkeren.
  - Het '50% + 1' criterium inderdaad in de praktijk niet werd gehaald maar dat er in diverse wijken hogere percentages dan 10% zijn gehaald (tussen de 18% en 22%).
  - Dit niet rechtvaardigt om in de nieuwe spelregels een percentage van 10% te hanteren alvorens een parkeerdrukonderzoek uit te voeren.
- Er eerder afspraken zijn gemaakt over de gebieden waar bij woningbouwontwikkelingen met meer dan 50 wooneenheden proactief betaald parkeren wordt ingevoerd.
- Het van belang is om bij transities voldoende draagvlak te creëren met de stad.

Besluit:

Het raadsvoorstel 'Spelregels invoering betaald parkeren' vast te stellen met dien verstande dat:

1. Beslispunt 3 als volgt wordt aangepast:

'Ter vervanging van de meerderheidseis een drempel van 20 % in te stellen. '

2. Het oude beslispunt 4 als volgt aan te passen:

Bij woningbouwontwikkelingen met > 50 wooneenheden proactief betaald parkeren in te stellen binnen 300 meter van een ontwikkeling. Dit geldt alleen voor de gebieden die eerder zijn vastgesteld in het stuk 'Parkeren in Nijmegen auto en fiets 2020-2030' te weten ten westen van het spoor Waalfront, Waterkwartier, Wolfskuil en Stationsgebied, in NijmegenNoord bij Hof van Holland, in de binnenstad, Spoorstraat, Winkelsteeg, ROG Zwanenveld en winkelcentrum Dukenburg. In de rest van Nijmegen wordt dit beleid niet automatisch doorgevoerd, maar legt het college bij woningbouwontwikkelingen met > 50 wooneenheden per project eerst een raadsvoorstel ter besluitvorming voor aan de raad.

Een beslispunt 6 toe te voegen:

3. Het college opdracht te geven het aanwijzingsbesluit betaald parkeren overeenkomstig beslispunt 4 aan te passen.

Beslispunt 1

20 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, PvdA, SP, VVD, CDA, ODV
18 stemmen tegen: GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren

Beslispunt 1 aanvaard

Beslispunten 2 en 3

26 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, SP, VVD, CDA, ODV
12 stemmen tegen: GroenLinks, Partij voor de Dieren

Beslispunten 2 en 3 aanvaard

Besluit:

29 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren

9 stemmen tegen: SP, VVD, CDA, ODV

Geamendeerd raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. Het beleidskader “Spelregels invoering betaald parkeren 2024 – Optie 2” vast te stellen, conform de Agenda versnelling mobiliteitstransitie zoals vastgesteld op 7 juni 2023.
2. Het criterium om tenminste 50% + 1 van de huishoudens in een onderzoeksgebied actief online aan moet geven dat zij invoering van betaald parkeren wensen, los te laten.
3. Ter vervanging van de meerderheidseis een drempel van 20% in te stellen.
4. Bij woningbouwontwikkelingen met > 50 wooneenheden proactief betaald parkeren in te stellen binnen 300 meter van een ontwikkeling. Dit geldt alleen voor de gebieden die eerder zijn vastgesteld in het stuk 'Parkeren in Nijmegen auto en fiets 2020-2030' te weten ten westen van het spoor Waalfront, Waterkwartier, Wolfskuil en Stationsgebied, in Nijmegen Noord bij Hof van Holland, in de binnenstad, Spoorstraat, Winkelsteeg, ROG Zwanenveld en winkelcentrum Dukenburg. In de rest van Nijmegen wordt dit beleid niet automatisch doorgevoerd, maar legt het college bij woningbouwontwikkelingen met > 50 wooneenheden per project eerst een raadsvoorstel ter besluitvorming voor aan de raad.
5. Jaarlijks parkeeronderzoeken in onderzoeksgebieden uit te voeren die grenzen aan gereguleerde gebieden en op basis van de resultaten eventueel betaald parkeren in te voeren.
6. Het college opdracht te geven het aanwijzingsbesluit betaald parkeren overeenkomstig beslispunt 4 aan te passen.

Raadsvoorstel Verordening Ombudsman (25/2024)**Amendement: Ombudsfunctie****Indiener: Maartje Maas (PvdA)**

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024

Constaterende dat:

- De raad van de gemeente Nijmegen voornemens is om een ombudsman in te stellen vanaf 2025.

Overwegende dat:

- Het mandaat van de Nijmeegse ombudsman duidelijk omschreven moet zijn in de verordening.
- De onafhankelijkheid van de Nijmeegse ombudsman te allen tijde gewaarborgd moet zijn.
- De Nijmeegse ombudsman duidelijkheid moet hebben over wat de taken en bevoegdheden zijn binnen de in te vullen functie alvorens deze wordt aangesteld.

Besluit:

De Verordening gemeentelijke ombudsman Nijmegen vast te stellen met dien verstande dat de volgende artikelen worden toegevoegd:

Bij hoofdstuk 3 Taken en bevoegdheden en de nummering als zodanig aan te passen:

Artikel Uitbreiding taken en werkzaamheden

1. *De raad kan de ombudsman verzoeken om zijn werkzaamheden uit te breiden of een nieuwe taak op zich te nemen, voor zover dit de onafhankelijke positie van de ombudsman niet schaadt.*
2. *Na instemming van de ombudsman besluit de raad daaromtrent.*
3. *Eventuele financiële consequenties worden in onderling overleg tussen de raad en de ombudsman vastgesteld en komen voor rekening van de begroting van de gemeente Nijmegen.*

Artikel Onderzoek

1. *Eenieder heeft het recht de ombudsman schriftelijk te verzoeken een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen.*
2. *De ombudsman stelt een onderzoek in tenzij één van de omstandigheden zoals genoemd in artikel 9:22, 9:23 en 9:24 van de Awb zich voordoet.*
3. *Bestuursorganen dienen op verzoeken van de ombudsman te reageren, binnen de termijn die de ombudsman daarvoor bepaalt.*
4. *De ombudsman kan het betrokken bestuursorgaan verzoeken om de uitvoering van een bepaald besluit of regeling voor bepaalde tijd op te schorten of verzoeken om een concrete voorziening. Het bestuursorgaan kan dit verzoek, indien met redenen, afwijzen.*

Artikel 10 Overige bevoegdheden als volgt aan te passen:

Artikel 10 Aanbevelingen

1. *In de regel wendt de ombudsman zich met zijn aanbevelingen tot het betrokken bestuursorgaan.*
2. *Indien de ombudsman in een rapport, als bedoeld in artikel 9:36 Awb een aanbeveling ter opheffing van een incidentele tekortkoming opneemt, deelt het*

betreffende bestuursorgaan binnen een maand aan de ombudsman mee op welke wijze aan de aanbeveling vervolg zal worden gegeven. Hiervan wordt een afschrift aan de gemeenteraad gezonden.

3. Indien de ombudsman in een rapport, als bedoeld in artikel 9:36 Awb een aanbeveling ter opheffing van een structurele tekortkoming opneemt, deelt het betreffende bestuursorgaan binnen drie maanden aan de ombudsman mee op welke wijze aan de aanbeveling vervolg zal worden gegeven. Hiervan wordt een afschrift aan de gemeenteraad gezonden.

Bij artikel 11 een vijfde lid toe te voegen:

5. De ombudsman voert tenminste jaarlijks overleg met (een vertegenwoordiging van) de raad en tenminste jaarlijks met het presidium van de gemeenteraad van Nijmegen.

18 stemmen voor: GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, SP

19 stemmen tegen: D66, Stadspartij Nijmegen, VVD, CDA, ODV

Amendement verworpen

Amendement Signaleren is de eerste stap naar voorkomen

Indiener: Hans van Hooft (SP)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24-04-2024.

Constaterende, dat:

- de ombudsman de dienstverlening voor de Nijmeegse burger kan versterken.
- de ombudsman zich bezig houdt met klachtenafhandeling omtrent diensten, ambtenaren of bestuurders van de gemeente Nijmegen.

Overwegende, dat:

- de ombudsman in aanraking zal komen met klachten over de uitvoerende tak van de gemeente.
- de ombudsman door het afhandelen van deze klachten ook een signalerende functie heeft.
- deze klachten gaan over mensen of organisaties.
- Onder andere sociaal raadsliden, Stips en Bindkracht10 nauw betrokken zijn met Nijmegenaren en zij goed kunnen aanvoelen waar knelpunten in de dienstverlening zitten.

Besluit

De Verordening gemeentelijke ombudsman Nijmegen vast te stellen met dien verstande dat in hoofdstuk 3, aan artikel 9 een lid 9 wordt toegevoegd:

9. De ombudsman gaat vanwege zijn signalerende rol ook actief op zoek naar knelpunten in de dienstverlening door met sociaalmaatschappelijke organisaties en mensen in gesprek te gaan.

3 stemmen voor: SP

34 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, VVD, CDA, ODV

Amendement verworpen

Amendement: Advies

Indiener: Hans van Hooft (SP)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24-04-2024.

Constaterende, dat:

- de ombudsman de dienstverlening voor de Nijmeegse burger kan versterken.
- de ombudsman zich bezig houdt met klachtenafhandeling omtrent diensten, ambtenaren of bestuurders van de gemeente Nijmegen.

Overwegende, dat:

- de ombudsman in aanraking zal komen met klachten over de uitvoerende tak van de gemeente.
- de ombudsman door het afhandelen van deze klachten ook een signalerende functie heeft.
- deze klachten gaan over mensen of organisaties.

Besluit

De Verordening gemeentelijke ombudsman Nijmegen vast te stellen met dien verstande dat in hoofdstuk 3, aan artikel 9 een lid 8 wordt toegevoegd:

8. De ombudsman kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen aan het college in verband met de behandelde klachten, zowel op individuele als beleidsmatige casussen.

Amendement unaniem aanvaard

Besluit:

33 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

4 stemmen tegen: WVD, ODV

Geamendeerd raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

1. De verordening gemeentelijke ombudsman Nijmegen vast te stellen met dien verstande dat in hoofdstuk 3, aan artikel 9 een lid 8 wordt toegevoegd:

8. De ombudsman kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen aan het college in verband met de behandelde klachten, zowel op individuele als beleidsmatige casussen.

2. In de begroting vanaf 2025 €280.000,- op te nemen ter bekostiging van o.a. de gemeentelijke ombudsfunctie, het bureau en het aan te schaffen zaakstelsel.

7.6

Brief Contouren omgevingsvisie

Motie Bouwen voor de toekomst

Indiener: Delano van Luik (CDA)

De Raad van de Gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constateerende dat:

- Het College met deze contouren voor de omgevingsvisie de keuze maakt om te blijven kiezen voor stadsinbreiding;
- Het College weliswaar gepeild heeft hoe de stad aankijkt tegen groeien in de bestaande stad, maar niet onderzocht heeft wat de mogelijkheden of onmogelijkheden zijn van de keuze om te kiezen om niet uit te breiden in relatie tot de groeiende woonopgave van de stad;
- De stadsaccountant in zijn observaties op de VGP 2023 constateert dat de uitgifte van kavels in de bestaande stad structureel achterlopen op de prognose (2021 1300 van de 2000 gerealiseerd; 2022 229 van de 1550 gerealiseerd; 2023 prognose met 1023 gehaald);
- De stadsaccountant in datzelfde schrijven de vraag bij de gemeenteraad legt of het doel van 13.000 woningen tot 2030 met deze stagnerende uitgifte van kavels in de bestaande stad wel haalbaar is;

Overwegende dat:

- De gemeente tot 2030 13.000 woningen wil realiseren, waarvoor in de bestaande
- Omgevingsvisie ruimte is voor slechts 10.000 woningen, maar er tot 2040 volgens het woonbehoefteonderzoek zelfs een uitbreidingsbehoefte van ca. 19.000 woningen kent;
- De gemeente haar prognoses van kaveluitgifte in de bestaande stad structureel niet behaalt;
- Inbreiden in de bestaande stad complexer is dan uitbreiden en vaak op weerstand van de omgeving stuit;
- De gemeente niet inzichtelijk heeft of het een realistisch doel is om de groeiende vraag aan woningen volledig binnen de bestaande stad te kunnen realiseren;
- Er in de diverse tussen- en voortgangsrapportages slechts gewag wordt gemaakt dat juridische procedures en de behandelduur daarvan leiden tot vertragingen bij inbreidingen.
- Dat er geen analyse plaatsvindt, laat staan mogelijke verbeteringen worden aangedragen voor een mogelijke versnelling of inlopen op de cumulatieve meerjarige achterstanden.
- Dat dit wel had gekund door een ordentelijke analyse van zowel projecten die vertraagd zijn dan wel projecten die juist goed zijn gelukt zonder vertraging (vgl. bijvoorbeeld Optoppen V&D-complex).

Verzoekt het College om:

1. De volgende punten te onderzoeken in relatie tot de kansen en beperkingen van stadsinbreiding:
  - a. De mogelijkheden en kansen om tot 19.000 woningen uit te kunnen breiden binnen de ruimte van de bestaande stad met bijbehorende voorzieningen;
  - b. De beperkingen die bij diezelfde uitbreidingsvraag komt kijken, rekening houdend met de opgedane ervaringen van het uitbreiden van het woonaanbod binnen de bestaande stad;

- c. Deze beperkingen, maar ook goede voorbeelden, te analyseren en op basis daarvan met verbetervoorstellen te komen richting de raad.
- d. Inzichtelijk te maken welke kleine uitbreidingsmogelijkheden er zijn om meer ruimte te maken voor een eventueel ruimtetekort voor de uitbreidingsbehoefte binnen de bestaande stad;
2. De uitkomsten hiervan terug te leggen bij de Raad vóórdat de nieuwe Omgevingsvisie aan de Raad wordt voorgelegd om de mogelijkheid tot bijsturen te kunnen bieden;

9 stemmen voor: SP, VVD, CDA, ODV

28 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren

Motie verworpen

Motie Geluid en schone lucht met ambitie

Indieners: Delano van Luik (CDA) en Hans van Hooft (SP)

De Raad van de Gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

- De gemeente Nijmegen het Schone Luchtakkoord heeft ondertekend;
- Nijmegen zich hiermee gecommitteerd heeft te werken naar de WHO-advieswaarden uit 2005 in 2030;
- De ontwikkeling van een majeure ontwikkeling als de Winkelsteeg doorloopt voorbij 2030;
- De ambities van het Schone Luchtakkoord niet verankerd zijn in de huidige Omgevingsvisie 2020-2040:

Overwegende dat:

- Volgens bevindingen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) geluidshinder na luchtverontreiniging de grootste milieugerelateerde oorzaak is van gezondheidsproblemen;
- Inwoners van Nijmegen vragen om tenminste behoud van de huidige leefbaarheid, en geen verslechtering wensen;
- De Omgevingsvisie 2020-2040 geen ruimte biedt om te voorkomen dat de leefbaarheid op grond van geluids- en verkeershinder of luchtverontreiniging verder verslechterd buiten de wettelijke normen;
- De gemeente bij de toetsing van uitstoot en geluidsoverlast aan de wettelijke normen vaak een beroep doet op rekenmodellen, die echter uitgaan van een ideale werkelijkheid die niet altijd reëel is;
- Zonder het verankeren van de ambities uit het Schone Luchtakkoord in de Omgevingsvisie het behalen van die ambities onmogelijk maakt;

Verzoekt het College om:

1. De ambities waar de gemeente zich aan gecommitteerd heeft in het Schone Luchtakkoord te opnemen in de actualisatie van de Omgevingsvisie;
2. Hierbij *standstill* als uitgangspunt te nemen ten aanzien van verslechtering van geluid en luchtkwaliteit: behoud van leefbaarheid en toewerken naar verbetering;
3. Hierbij de visie vast te leggen op welke wijze de gemeente naar die ambities wil toewerken, zodat hier de normen in het Omgevingsplan op gericht kunnen worden;
4. Hierbij in ieder geval op te nemen dat modelmatige aannames periodiek getoetst worden door middel van metingen;

Beslispunten 1, 3 en 4:

33 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

4 stemmen tegen: VVD, ODV

Beslispunten 1, 3 en 4 aanvaard

Beslispunt 2:

12 stemmen voor: PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

25 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, VVD, ODV

Beslispunt 2 verworpen

Motie Sociale woonambities

Indiener: Hans van Hooft (SP)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24 april 2024

Constaterende, dat:

1. De woningbouwbehoefte in Nijmegen in 2022-2040 bestaat uit minstens 54.000 woningen;
2. Nijmegen tot 2030 een woningbouwopgave heeft van 13.000 nieuwe woningen;
3. De Nijmeegse ambities op het gebied van sociale huur momenteel 30 % van dit aantal beslaan;
4. Er voor 2040 gemikt wordt op een woningtekort van 2% in de regio Nijmegen (nu: 6 %);
5. Het aantal sociale huurwoningen in de periode 2014 tot nu echter redelijk stabiel is op 29.000 á 30.000 (bron: Stadsbegroting 2024-2027);

Overwegende, dat:

1. De bevolking de afgelopen tien jaar is gegroeid;
2. Het aantal sociale huurwoningen niet is meegegroeid;
3. De gemiddelde slaagkans voor een sociale huurwoning hierdoor gestaag is gedaald van 12% in 2014 naar 4,5 % in 2022 (bron: Stadsbegroting 2024-2027);
4. De gemiddelde benodigde inschrijftijd op Entree voor een woning in de gemeente Nijmegen 21,6 jaar is;
5. Er weliswaar veel sociale huurwoningen gebouwd worden, maar er ook veel verkocht worden;
6. Het corporatiebezit in Nijmegen in de periode 2009-2022 gedaald is van 42,6 % naar 39 %;
7. Er voor iedere verkochte sociale huurwoning gemiddeld pas na drie jaar pas een nieuwe is teruggekeerd;
8. Het college in de gespreksronde van 3 april 2024 heeft aangegeven op termijn een zo klein mogelijk woningtekort (dus 0%) wenselijk te achten;

Roept het college op:

1. De ambitie voor het aandeel sociale huur in de Nijmeegse woningplannen te verhogen naar 50 %;
2. Dit te verwerken in de herziening van de Omgevingsvisie;
3. In de nieuwe Omgevingsvisie ook het einddoel van een woningtekort van 0 % op te nemen;

3 stemmen voor: SP

34 stemmen tegen: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, VVD, CDA, ODV

Motie verworpen

Motie Vizier op een ruimtelijk rechtvaardig Nijmegen

Indiërs: Rosalie Thomassen (Stadspartij Nijmegen), Toon van Gent (D66), Charlotte Brand (PvdA), Hans van Hooft (SP), Diede Beumer (GroenLinks)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024

Constaterende dat:

- De gemeenteraad de omgevingsvisie gaat actualiseren en we dus de ruimtelijke opgaven en doelen die we willen behalen in 2050 gaan vastleggen.
- De ruimte in Nijmegen beperkt is en er dus keuzes gemaakt moeten worden en de omgevingsvisie een overkoepeld afwegingskader wordt waarmee we beter kunnen uitleggen waarom Nijmegen bepaalde keuzes maakt en het college voorstelt om binnen dit afwegingskader de gezonde leefomgeving en duurzaamheid als leidende principes te kiezen.
- Het college het wenselijk vindt om de gebruikers van de stad en de brede welvaart als uitgangspunt te nemen bij de ruimtelijke keuzes die we maken.
- De omgevingsvisie ook ingaat op grote vraagstukken zoals veranderende demografie, vergrijzing, een afnemende beroepsbevolking en kansenongelijkheid.
- De contouren ook beschrijven dat kansenongelijkheid tussen bevolkingsgroepen toeneemt en deze Nijmegen voor extra uitdagingen stelt.
- Er een groeiende niet-fysieke scheidslijn is binnen onze stad tussen diverse bevolkingsgroepen waaronder bijvoorbeeld technisch en praktisch opgeleiden én er sprake is van een ruimtelijke scheidslijn, ook wel tweedeling in de stad genaamd, (tussen globaal Oost/Noord/Midden versus de rest) als het gaat om inkomen, onderwijsniveau en gezondheid.
- Daarnaast de vergrijzing in combinatie met tegelijkertijd afnemende beroepsbevolking een grote impact zal hebben op de woonbehoefte, zorgvraag en (zorg)voorzieningen in de wijken.

Overwegende dat:

- Een gezonde leefomgeving breed gedefinieerd kan worden maar de contourennotitie nog geen afgebakende definitie van het begrip geeft.
- Het wel belangrijk is om deze definitie vooraf duidelijk af te bakenen omdat dit leidend principe grondslag zal zijn voor het maken van scherpe keuzes om beperkte ruimte in te zetten en we alleen ontwikkelingen die positief zijn voor een gezonde leefomgeving en duurzaamheid wenselijk achten.
- Onze stad diverse ingrijpende transitieën doormaakt die ongelijk impact hebben op diverse bevolkingsgroepen -denk aan fenomenen zoals energiearmoede en vervoersarmoede- en we ernaar moeten streven dat ingrijpende veranderingen sociaal rechtvaardig zijn en blijven.
- De toenemende kansenongelijkheid, tweedeling en veranderende zorgvraag aanleiding bieden om sociale rechtvaardigheid onderdeel te maken van het streven naar een gezonde leefomgeving.
- Sociale rechtvaardigheid onderdeel maken van ruimtelijke keuzes betekent dat we ook prioriteren op ingrepen die kansenongelijkheid doen afnemen, die inclusie en toegankelijkheid laten toenemen, die helpen om de scheidslijn tussen bevolkingsgroepen zoals technisch en praktisch opgeleiden te overbruggen, die de ruimtelijke scheidslijn tussen Oost, Noord, Midden en de rest helpen verkleinen, en die bijdragen aan het opvangen van de impact van vergrijzing en afnemende beroepsbevolking op woonbehoefte, zorgvraag en zorgvoorzieningen daar waar die impact het hardst gevoeld wordt.

- Het daarom goed is om in het uitwerken van de omgevingsvisie de mogelijkheden en noodzaak om met ruimtelijke keuzes de sociale rechtvaardigheid te borgen en verbeteren - ook wel ruimtelijke rechtvaardigheid genoemd- nadrukkelijk aandacht te geven.

Verzoekt het college om:

1. In de actualisatie van de omgevingsvisie het leidend principe van een gezonde leefomgeving duidelijk en breed te definiëren en in deze definitie ook ruimtelijke rechtvaardigheid te betrekken.
2. In de uitwerking van de omgevingsvisie -en de gebiedsuitwerkingen en omgevingsprogramma's en het bijbehorende participatieproces eveneens het vraagstuk te betrekken hoe we sociaal rechtvaardig kunnen prioriteren op ruimtelijke keuzes zodanig dat die bijdragen aan het verkleinen van kansengelijkheid, aan het inclusiever en toegankelijker maken van onze stad, aan het opheffen van de scheidslijn tussen bevolkingsgroepen en stadsdelen en aan het opvangen van de impact van een krimpende beroepsbevolking daar waar dit het hardst nodig is.
3. In de uitwerking van de omgevingsvisie in gesprek te gaan met inwoners en vertegenwoordigers van de stadsdelen Zuid, Oud West, Nieuw West, Dukenburg en Linden holt over de scheidslijn tussen stadsdelen en het ruimtelijk rechtvaardiger maken van deze stadsdelen en tweedeling tussen bevolkingsgroepen ook onderwerp van gesprek te laten zijn in alle stadsdeelgesprekken die gevoerd worden.

33 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

4 stemmen tegen: WVD, ODV

Motie aanvaard

Motie Rechten voor de natuur

Indiener: Eline Lauret (Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

- De natuur van levensbelang is voor al onze inwoners, mens en dier, en toekomstige generaties;
- Nijmegen weliswaar een stad is, maar toch een schat aan natuurlijke hulpbronnen en biodiversiteit herbergt, die van onschatbare waarde is voor onze huidige inwoners en toekomstige generaties;
- De natuur echter geen stem heeft in onze besluitvorming en deze bescherming nodig heeft tegen bedreigingen zoals klimaatverandering, verlies van leefgebieden en vervuiling;
- Het concept van rechtspersoonlijkheid voor de natuur in verschillende delen van de wereld al wordt toegepast en dit een juridische erkenning van de natuur als entiteit met inherente rechten mogelijk maakt;
- In Nederland al geprobeerd wordt rechten aan de natuur toe te kennen, zo werd reeds een petitie voor de Maas in de wet in de Tweede Kamer ingediend, is er een initiatief voor rechtspersoonlijkheid van de Waddenzee door D66, start de gemeente Eijsden-Margraten binnenkort een onderzoek naar de implementatie van rechten voor de natuur en ligt er een grondwetsvoorstel om rechten voor de natuur in de Grondwet te erkennen,

Overwegende dat:

- De erkenning van rechten voor de natuur een samenleving in harmonie met de natuur behelst, waarbij mens en natuur één onlosmakelijk geheel vormen met het ecosysteem;
- Het toekennen van rechtspersoonlijkheid aan de natuur de aandacht voor en bescherming van onze natuurlijke omgeving kan verbeteren en innovatieve benaderingen voor duurzaamheid kan stimuleren;

- Niet langer gewacht kan worden om de natuur te beschermen en niet hoeft te worden gewacht op landelijke wetgeving;
- De raad eerder al de noodtoestand voor biodiversiteit heeft uitgeroepen";
- De erkenning van rechten voor de natuur handvatten geeft om deze noodtoestand aan te pakken;
- De gemeente Nijmegen, net als Eijsden-Margraten, een pioniersrol kan spelen door zich in te zetten voor de erkenning van rechtspersoonlijkheid voor de natuur op lokaal niveau,

Roept het college op:

- 1) In de omgevingsvisie op te nemen dat Nijmegen erkent dat de natuur in al haar levensvormen rechten heeft, en dat haar belangen vertegenwoordigd moeten worden;
- 2) In de omgevingsvisie op te nemen dat bij nieuw te vormen beleid altijd de belangen van de natuur en natuurgebieden worden meegewogen en dat in nieuwe raadsvoorstellen deze belangen inzichtelijk worden gemaakt;
- 3) Relevante maatschappelijke organisaties, lokale experts en andere belanghebbenden te betrekken bij de implementatie van rechten voor de natuur;
- 4) Pilots en/of werkgroepen te organiseren die zich buigen over de implementatie van rechten voor de natuur,

Motie is gedurende de beraadslagingen aangehouden

Motie Ook voor dieren een aantrekkelijke stad

Indiener: Eline Lauret (Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

- Er naast mensen ook dieren in Nijmegen wonen;
- Er in de Contouren notitie met geen woord gerept wordt over (de belangen van) deze medeinwoners;
- Onze omgevingsvisie invloed heeft op dierenwelzijn, met name van vrij in de natuur levende dieren en dit ook erkend wordt in de huidige omgevingsvisie;
- Tot nu toe in de omgevingsvisie staat dat we voldoende ruimte willen creëren voor dieren, voor natuur waarin dieren wonen, hun voedsel vinden en waarin ze zich kunnen verplaatsen, en dat we ook de aanwezigheid, gezondheid en het welzijn van dieren in onze openbare ruimte beschermen en waar nodig bevorderen;
- In de praktijk die ruimte voor in onze gemeente levende dieren nogal eens in de knel komt door o.a. nieuwbouwplannen;
- De raad altijd heeft aangegeven een goede balans te willen in onze stad;
- Het voor een goede balans belangrijk is dat ook de belangen van dieren duidelijk(er) worden meegewogen in besluiten;
- Het belangrijk is deze belangen goed in de omgevingsvisie te (blijven) verankeren en daarom in de Contourenvisie mee te nemen,

Overwegende dat:

- In de door de raad aangenomen Beleidsnotitie dierenwelzijn is aangegeven dat we
  - 1) dierenwelzijn belangrijk vinden,
  - 2) een bijdrage blijven leveren aan het behoud van dierenwelzijn in onze gemeente en, waar wenselijk,
  - 3) ook werken aan de verbetering van dierenwelzijn;
- De gemeente medeverantwoordelijk is voor natuur, natuurgebieden en daarin levende soorten binnen haar gemeentegrenzen vanuit een zorgplicht,

Roept het college op:

In de contourenvisie en de omgevingsvisie ook aandacht te (blijven) besteden aan de belangen van dieren en deze daarin stevig te verankeren,

20 stemmen voor: GroenLinks, Partij voor de Dieren, SP, VVD, CDA, ODV

17 stemmen tegen: Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA

Motie aanvaard

Motie Brede bescherming in plaats van maximale verslechtering Indiener: Eline Lauret (Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24 april 2024,

Constaterende dat:

- De raad een aantrekkelijke stad wil bieden aan de inwoners van Nijmegen;
- Een goede leefbaarheid van wijken volgens inwoners een belangrijk onderdeel daarvan is;
- Wettelijke normen bedoeld zijn om deze leefbaarheid te beschermen, maar dat die nog wel eens worden ingevuld als: 'de leefsituatie van inwoners mag verslechteren tot maximaal deze norm!';
- Hierdoor inwoners last kunnen krijgen van bijvoorbeeld meer geluidsoverlast en een slechtere luchtkwaliteit dan voorheen;
- In plaats daarvan ook gekozen kan worden voor breed beschermende maatregelen, waardoor bouwplannen kunnen doorgaan, maar de leefsituatie van inwoners verbetert of tenminste op hetzelfde niveau blijft als voorheen, denk bijvoorbeeld aan groene ecowalls en andere maatregelen,

Overwegende dat:

- De raad een goede leefomgeving belangrijk vindt voor haar inwoners;
- De gemeente een zorgplicht heeft naar haar inwoners,

Roept het college op:

In de omgevingsvisie de volgende zin op te nemen:

Omdat ons ruimtelijk beleid moet bijdragen aan het welzijn van mens en dier, kiezen we bij ruimtelijke ontwikkelingen voor breed beschermende maatregelen gericht op het behoud van leefbaarheid in plaats van dat we slechts koersen op maximale verslechtering binnen wettelijke normen.

Motie is gedurende de beraadslagingen ingetrokken

Motie Geen koeien, wel kansen: integreer eiwittransitie in omgevingsvisie Indiener: Eline Lauret (Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 24 april,

Constaterende dat:

- De eiwittransitie van cruciaal belang is voor de duurzaamheid van onze voedselsystemen en het verminderen van de milieu-impact van voedselproductie;
- Nijmegen zich positioneert als een innovatieve stad met een sterke focus op duurzaamheid en gezondheid;
- Onderzoek aantoonde dat de wereldwijde vraag naar eiwitten zal blijven stijgen als gevolg van de groeiende wereldbevolking en toenemende welvaart, wat de druk op duurzame voedselproductiesystemen verhoogt;

- De stedelijke bevolking van Nijmegen een toenemende interesse heeft in duurzame consumptiepatronen, waaronder een groeiende vraag naar plantaardige en alternatieve eiwitbronnen;

Overwegende dat:

- De omgevingsvisie van Nijmegen als doel heeft een duurzame, gezonde en leefbare fysieke leefomgeving te bevorderen;
- Precisiefermentatie, gericht op de productie van duurzame melkeiwitten, een voorbeeld is van een innovatieve technologie die bijdraagt aan de eiwittransitie, met groot potentieel voor de economische ontwikkeling binnen de Health en High Tech sector in Nijmegen;
- Er kansen liggen in de samenwerking tussen lokale kennisinstellingen, het bedrijfsleven en de gemeente om Nijmegen verder te ontwikkelen als een centrum voor innovatie in duurzame voedselproductietechnologieën;
- Een duurzame omgevingsvisie die de eiwittransitie integreert, niet alleen milieu- en gezondheidsdoelstellingen ondersteunt, maar ook de sociale cohesie en lokale economie versterkt door het creëren van nieuwe groene banen;
- Nijmegen zijn rol als innovatiehub kan versterken door het faciliteren van startups en bedrijven die zich richten op de ontwikkeling van nieuwe voedseltechnologieën, wat de stad op de kaart zet als een leider in duurzame technologische vooruitgang;
- Het bevorderen van publiek-private samenwerkingen binnen het kader van de omgevingsvisie kan zorgen voor een effectievere implementatie van innovatieve projecten, zoals precisiefermentatie, en tegelijkertijd voor kennisdeling en technologieoverdracht tussen academische en industriële partners;

Verzoekt het college:

1. De eiwittransitie te erkennen als een integraal onderdeel van de omgevingsvisie van Nijmegen en hier beleid op te ontwikkelen;
2. Actief beleid te voeren op het stimuleren van innovaties, zoals precisiefermentatie, als onderdeel van het versterken van de Health en High Tech cluster in Nijmegen;
3. Partnerschappen te bevorderen tussen onderwijsinstellingen, onderzoeksinstituten en het lokale bedrijfsleven om economische kansen te benutten die bijdragen aan zowel de eiwittransitie als de lokale economische ontwikkeling,

Motie is gedurende de beraadslagingen aangehouden

Motie Nabijheid in de nabije stad

Indieners: Diede Beumer (GroenLinks), Delano van Luik (CDA), Rosalie Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024.

Constaterende dat

1. Het college in de countourennotitie van de omgevingsvisie een uitleg geeft van de sociale en gezonde stad;
2. Het college in dit kader aandacht geeft aan een beweegvriendelijke omgeving, een gezond milieu, een groene en klimaatbestendige omgeving, ruimte voor ontmoeten en verbinden, gezond en sociaal wonen voor iedereen, functiemening waar mogelijk, gezonde en duurzame voedselomgeving en schoon en veilig;
3. Het college wil toewerken naar het concept van een 'nabije stad' wat wordt gedefinieerd als een compact stad waarbinnen toekomstige ontwikkelingen moeten plaatsvinden;
4. De raad met de omgevingsvisie een visie op de ontwikkeling van de stad tot 2050 vaststelt.

Overwegende dat

1. De fysieke leefomgeving van grote invloed is op het samenleven in gemeenschappen;
2. Het van belang is dat we in Nijmegen bouwen aan gemeenschappen waarin mensen elkaar ontmoeten en ondersteunen en waarin mensen samen zeggenschap moeten hebben over hun leefomgeving;
3. Verregaande individualisering het bouwen aan dit soort gemeenschappen bemoeilijkt is een actieve en ondersteunende rol van de overheid, en daarbij een focus in de omgevingsvisie, onmisbaar;
4. Het de leefkwaliteit van onze inwoners vergroot wanneer mensen in de buurt van hun huis voldoende voorzieningen zoals groen, cultuur, sport, onderwijs, zorg en openbare ruimte hebben;
5. We leven in een groeiende stad wat vraagt dat we ook deze onmisbare voorzieningen moeten versterken en toevoegen.

Roept het college op

1. De definitie van de 'nabije stad' te verbreden naar een gedeelde stad door te verwerken dat de nabije stad ook gaat over het belang van gemeenschap in de stad, waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten, ondersteunen en waarin mensen zeggenschap hebben over hun leefomgeving. Daarnaast is dit een stad waar inwoners in hun buurt voldoende voorzieningen zoals groen, cultuur, kunst, sport, onderwijs, zorg, speelvoorzieningen en ruimte voor ontmoeten moeten hebben zodat zij fijn kunnen wonen in een diverse en groene wijk waar een gemeenschap tot bloei kan komen;
2. Om een actieve rol te nemen in de bouw van gemeenschappen binnen de stad, waarin mensen zeggenschap hebben over hun eigen leefomgeving, zorgdragen voor hun burens en voor de omgeving waarin zij wonen en waarbinnen mensen de ruimte hebben om elkaar te ontmoeten en dit te benadrukken in de actualisatie van de omgevingsvisie en daarbuiten.

27 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA
10 stemmen tegen: D66, VVD, ODV

Motie aanvaard

Motie Stevig inzetten voor een klimaatbestendig Nijmegen Indieners: Diede Beumer (GroenLinks), Eline Lauret (Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024.

Constaterende dat

- In de contourennotitie van de omgevingsvisie doelstellingen worden beschreven voor de 'duurzame stad';
- De contourennotitie aandacht geeft aan thema's als: een beweegvriendelijke omgeving, een gezond milieu, een groene en klimaatbestendige omgeving, ruimte voor ontmoeten en verbinden, gezond en sociaal wonen voor iedereen;
- Een van de hoofddoelen voor de omgevingsvisie is dat we 'uiterlijk in 2050 een volledig klimaatbestendige stad zijn' en 'het streven dat voor 2035 alle prioritaire gebieden klimaatbestendig zijn';
- In de openbare ruimte de ambitie: 'meer groen en minder verharding' is.
- Er in de contourennotitie omgevingsvisie en de strategie klimaatadaptatie geen duidelijke 'groen norm' is beschreven voor nieuwe ontwikkelingen of de bestaande stad.
- De raad met de omgevingsvisie een visie op de ontwikkeling van de stad tot 2050 vaststelt.

Overwegende dat

- Een klimaatbestendige inrichting van groot belang is voor de leefbaarheid van onze stad en voor inwoners, en met name kwetsbare groepen zoals ouderen;
- Het toevoegen van groen in prioritaire gebieden noodzakelijk is zowel voor het tegengaan

van hittestress als voor het welzijn van inwoners;

- Het de leefkwaliteit vergroot wanneer mensen in de buurt van hun huis voldoende groen hebben;
- In de contouren notitie het 'streven naar' te vrijblijvend is beschreven en niet genoeg incentive geeft dit jaartal ook daadwerkelijk te behalen;
- Doelstellingen als middel ervoor zorgen dat op de voortgang ervan gerapporteerd moet worden en het beter gecontroleerd kan worden of deze worden behaald;
- Een robuuste groenstructuur een van de belangrijkste middelen is om een klimaatbestendige stad te creëren;

Roept het college op

1. In de omgevingsvisie het 'streven' dat voor 2035 alle prioritaire gebieden klimaatbestendig zijn om te zetten naar een daadwerkelijke doelstelling;
2. Te onderzoeken of de implementatie van een (strengere) groennorm voor nieuwe ontwikkelingen én de bestaande stad in de omgevingsvisie kan bijdragen om deze doelstelling te bereiken;
3. De uitkomsten van de mogelijkheden voor groennormen terug te koppelen naar de raad voor de behandeling van de omgevingsvisie.

20 stemmen voor: GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, SP, CDA

17 stemmen tegen: Stadspartij Nijmegen, D66, VVD, ODV

Motie aanvaard

7.7 **Brief Aanpak gezonde jeugd en jongeren (op verzoek van GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren)**

Motie Op een ongelijk fundament kan gezondheid alleen scheef gebouwd worden Indieners: Sander van der Goes (GroenLinks), Bart Salemans (Partij voor de Dieren), Mika Kraft (PvdA)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 24 april 2024.

Constaterende dat

1. Het college van plan is om in 2024 een regisseur aan te stellen die binnen de bestaande preventie infrastructuur het onderwerp gezond(er) gedrag structureel onder de aandacht brengt en de uitvoering van de subambities van de Nijmeegse Aanpak Gezonde Jeugd en Jongeren coördineert, stimuleert en faciliteert;
2. Dit huidige aanbod onder andere de zaken 'fitcoins', 'de buurtsportcoach' en 'de kansrijke start' bevat;
3. Het college heeft aangegeven in het eerste kwartaal van 2025 met een eerste voortgangsmonitor op dit plan te komen;
4. Het college werkt aan een aanpak om gezondheidsverschillen te verkleinen;
5. Kinderen en jongeren die in armoede leven meer lichamelijke en psychische klachten hebben dan meer welvarende leeftijdsgenoten, ze meer overgewicht hebben en minder gelukkig zijn;
6. Landelijk expertisecentrum Pharos negen principes heeft geformuleerd voor een succesvolle strategie om gezondheidsverschillen te verkleinen, waarbij het inzetten op een brede, domein overstijgende aanpak en het differentiëren waar nodig er twee van zijn;

Overwegende dat

1. Het aanpakken van gezondheidsverschillen betekent dat je moet inzetten op het verkleinen van de ongelijkheid tussen mensen en dat een stevige inzet op bijvoorbeeld armoedebestrijding en toegankelijke zorg van groot belang is;
2. Samenhang met andere beleidsdomeinen zoals het onderwijs en het sociaal domein nodig is om het voorliggende plan van aanpak effectiever te maken;
3. De aanstelling van een regisseur een grote kans biedt om deze koppeling in de uitvoering te versterken;
4. In het 'huidige aanbod' onder de subambitie B enkele zaken uit het sociale domein zoals de buurtteams en de financiële coach in de wijk ontbreken;

Roept het college op

1. De aanpak van ongelijkheid tussen kinderen en jongeren een steviger onderdeel te maken, door de aan te stellen regisseur de expliciete opdracht te geven om in diens werkzaamheden de bredere bestaande infrastructuur vanuit het sociale domein mee te nemen, door bijvoorbeeld de koppeling met preventie en gezondheid te leggen bij gesprekken die worden gevoerd door de financieel expert in de wijk of de buurtteams;
2. In de eerste voortgangsmonitor terug te koppelen aan de raad hoe de regisseur dit heeft gedaan en welke aanbevelingen deze persoon heeft om de integraliteit te verstevigen, teneinde de gezondheidsverschillen zo stevig als mogelijk te verkleinen;
3. Deze aanbevelingen te verwerken in de relevante beleidsagenda's en uitvoeringsprogramma's van programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg.

Motie unaniem aanvaard

Motie Altijd een gezond optie Indiener: Erik Verschuren (D66)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op woensdag 24 april 2024,

Constaterende dat:

- Ruim 80% van de Nederlanders vindt dat het maken van gezonde keuzes makkelijker moet worden.
- Voedselkeuzes vaak een kwestie van gewoontegedrag is en hangt sterk af van het aanbod in de omgeving. Het vergroten van het aanbod voor gezondere voedselkeuzes vergroot ook de verkoop van gezonde voeding .
- Hoewel meer dan de helft van de Nederlanders behoefte heeft aan een groter aanbod van gezonde producten, het aanbod ongezond en calorierijk voedsel in Nijmegen afgelopen 10 jaar is toegenomen.
- Overgewicht bij kinderen en jongeren de laatste jaren is toegenomen en bovendien de verschillen tussen wijken in gezond gewicht zich op de zelfde manier verdelen als sociaal economische gezondheidsverschillen.

Overwegende dat:

- In de discussie over gezonde leefstijl je alleen van mensen kunt verwachten dat ze gezonde keuzes maken als er voldoende en betaalbaar aanbod is.
- Ongezonde keuzes niet verbannen moeten worden, maar er wel voldoende gezonde keuzes tegenover moeten staan.
- Gezondheidsverschillen de kansenongelijkheid in onze stad vergroten en om die reden ook aangepakt moeten worden.
- De gemeente niet alleen kan zorgen voor een gezonde voedselomgeving maar daar ook de rest van de stad een verantwoordelijkheid heeft, zoals onder andere ouders, scholen, supermarkten en verenigingen.

Roept het college op:

1. Zorg te dragen voor een voedselomgeving in Nijmegen waarin een gezonde keuze een volwaardig alternatief is en voldoende beschikbaar is zodat mensen zelf een keuze kunnen maken, en dit uitgangspunt actief uit te dragen in de stad {bij bijvoorbeeld bij GGIB, scholen, kinderdagverblijf en verenigingsleven voor kinderen};
2. Alle publieke plekken waar kinderen komen die de gemeente in beheer heeft (zoals - maar niet uitsluitend - wijkcentra, speeltuinen, en schaatsbaan) uiterlijk in 2026 de volgende voorwaarden te stellen:
  - a. een voedselaanbod te hebben gerealiseerd van ten minste de zilveren kantine;
  - b. zichtbaar gratis water ter beschikking te stellen;
  - c. geen kindermarketing voor voeding toe te staan; en
  - d. de plek rookvrij in te richten.
3. Alle publieke plekken waar kinderen komen waar de gemeente een subsidierelatie mee heeft (zoals - maar niet uitsluitend - sportkantines, zwembaden, en culturele instellingen) uiterlijk in 2025 in een nieuwe subsidieverlening de voorwaarden zoals beschreven onder dictum 2 op te nemen.

Beslispunt 1

37 stemmen voor

Beslispunt 1 unaniem aanvaard

Beslispunten 2 en 3

22 stemmen voor: GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren, SP, CDA

15 stemmen tegen: Stadspartij Nijmegen, PvdA, VVD, ODV

Beslispunten 2 en 3 aanvaard

Motie Met een concreet doel

Indiener: Erik Verschuren (D66)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op woensdag 24 april 2024,

Constateerende dat:

- In de Nijmeegse aanpak gezonde jeugd en jongeren (NAGJJ) er 20 operationele doelstellingen zijn opgenomen. Al deze doelstellingen streven naar een doel in 2040.
- Geen van deze 20 doelstellingen gepaard gaat met een indicator of getal en geen van deze doelen een gedefinieerde baseline hebben.
- In de NAGJJ een stapsgewijze aanpak ontbreekt waarin onderscheid wordt gemaakt tussen korte termijn en lange termijn doelen.

Overwegende dat:

- De brede scope van de NAGJJ recht doet aan de verwevenheid van gezondheid in alle verschillende thema's.
- 20 doelstellingen voor pas over 16 jaar zonder tussendoelstellingen veel te lang is om op te sturen.
- Het niet reëel is om de aanpak 20 doelstellingen tegelijkertijd aandacht te geven en dat enige vorm van prioritering en fasering nodig is.
- De uitvoering van de NAGJJ afhankelijk is van derde partijen en daarom ook flexibel moet kunnen inspelen op ontwikkelingen bij die derde partijen. Niettemin doelstellingen geconcretiseerd kunnen worden waar de gemeente zelf proactief op gaat inzetten

Roept het college op:

1. De 'operationele doelstellingen' verder te concretiseren en daarbij:
  - a. Waar mogelijk doelstellingen te voorzien van een meetbare indicator;
  - b. Onderscheid te maken tussen doelstellingen die je op kortere termijn (2026 en 2030) en op langere termijn (2035 en 2040) kunt halen;
2. Het plan van aanpak te vertalen naar een concrete planning en daarbij per fase aan te geven welke doelstellingen prioriteit krijgen.
3. Om de gemeenteraad uiterlijk in januari 2025 te informeren over de uitwerking van bovenstaande punten.
4. Minimaal elke 2 jaar aan de gemeenteraad over de voortgang te rapporteren.

Motie unaniem aanvaard

8 STEMSTUKKEN

8.1 Motie De heilige fiets

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 27 maart 2024,

Constaterende dat:

- De binnenstad autoluw wordt en de fiets hierbij een belangrijke plaats inneemt;
- Eén van de belangrijkste redenen dat mensen met de auto naar de stad gaan het vervoeren van veel en/of grote spullen is;
- Transportfietsen of bakfietsen deze functie kunnen invullen voor korte en middellange afstand;
- Het college al in meerdere plannen de afgelopen jaren heeft aangegeven ook naar transport- en bakfietsen te zullen kijken in de mix van vervoersmiddelen;
- Deze fietsen meer ruimte vragen op de weg én om te parkeren;
- Er echter nog steeds weinig bewaakte, overdekte of überhaupt voldoende ruime parkeerplekken voor bakfietsen te vinden zijn in de Nijmeegse binnenstad, en ook fietspaden en opstelplekken voor dergelijke fietsen op diverse locaties in de stad te nauw zijn;

Overwegende dat:

- Bedrijven of particulieren hun transportfiets graag zo dicht mogelijk bij de winkel stallen waar ze de zware producten kopen;
- Bij het autoluw maken van de stad parkeerhavens vrijkomen waar op de plek van één auto minstens vijf transportfietsen kunnen staan;
- Al jarenlang door gebruikers van transportfietsen of bovenmaatse fietsen wordt gevraagd om de weginrichting aan te passen op het gebruik van transportfietsen;
- Bij het invoeren van de Zero-emissie zones voor stadslogistiek, de zogenoemde ZES, een beroep wordt gedaan op ondernemers om hun ondernemerschap onder andere in te vullen met het gebruik van transportfietsen;

Verzoekt het college:

1. Zo snel mogelijk serieus ruimte te creëren voor transportfietsen:
  - a. Door voldoende bewaakte, onbewaakte en overdekte stallingsmogelijkheden te realiseren, zodat parkeren in de buurt van de winkels en horeca makkelijker wordt en
  - b. Op de fietspaden en wegen, zodat het een aantrekkelijk alternatief wordt voor transport op de korte en middellange afstand;
2. Hierover in gesprek te gaan met partijen die gebruik maken van transportfietsen voor hun bedrijfsvoering zoals Velocity en het Bakkerscafé;
3. Mede aan de hand hiervan uiterlijk voor de begroting 2025 een concreet actieplan voor te leggen aan de raad.

20 stemmen voor: GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren, SP

17 stemmen tegen: Stadspartij Nijmegen, PvdA, VVD, CDA, ODV

Motie aanvaard

8.2 Wensen en bedenkingen Ontwerp-Dienstverleningsovereenkomst 2024-2025 RvN en regionaal WerkBedrijf

1 stem onthouden: de heer de Gram (Partij voor de Dieren) heeft zich onthouden van stemming

36 stemmen voor

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:

Brief met wensen en bedenkingen unaniem aanvaard

8.3 Raadsvoorstel Bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg 2021 -2 (Voormalige locatie ROC Zwanenveld) en Beeldkwaliteitsplan Zwanenpark (24/2024)

Besluit

34 stemmen voor: GroenLinks, Stadspartij Nijmegen, D66, PvdA, SP, VVD, CDA, ODV

3 stemmen tegen: Partij voor de Dieren

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024 met inachtneming van een stemverklaring van de Partij voor de Dieren:

1. Vast te stellen de gegeven beoordeling van de ingekomen zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Dukenburg 2021-2 (Voormalige locatie ROC Zwanenveld);
2. Het bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg 2021-2 (Voormalige locatie ROC Zwanenveld) ongewijzigd vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BPa4002-VG01 met bijbehorende bestanden, waarmee planologische kaders worden vastgelegd voor het realiseren van woningbouw;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening;
4. Het beeldkwaliteitsplan Zwanenpark ongewijzigd vast te stellen.

9 BEHANDELADVIES NOG TE BEPALEN/OVERIG

10 Ingekomen stukken

10.1 Brieven ter afdoening door het college van B&W (tenzij anders vermeld)

A1 d.d. 17 maart 2024 van R. Wintermans over Aanpassingen Westermeerwijk

A2 d.d. 26 maart 2024 van Tegengas Nijmegen inzake Bezwaar tegen het besluit van de gemeenteraad op ons inleidend verzoek voor een referendum, d.d. 19 februari 2024

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.2 Brieven ter kennisgeving aan te nemen

B1 d.d. 13 maart 2024 van de gemeenteraad van Kerkrade over Motie gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale partijen en afdelingen

B2 d.d. 18 maart 2024 van B. van Zijll de Jong-Lodenstein en R. Burgersdijk over Vervuilde compost

B3 d.d. 18 maart 2024 over Zwemmen voor rolstoelafhankelijke inwoners

B4 d.d. 20 maart 2024 van de gemeenteraad van Berg en Dal over Motie Gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale partijen

B5 d.d. 21 maart 2024 van Actiecomité Raden in Verzet over Nieuwsbrief

B6 d.d. 21 maart 2024 van Stichting Houtrookvrij over Informatie schadelijkheid houtstook en noodzaak tot uitfaseren

B7 d.d. 24 maart 2024 van R. Essers over Mária Telkeshof

B8 d.d. 25 maart 2024 van de gemeenteraad van Zaltbommel over Motie Behoud luchtarmeringssysteem

B9 d.d. 27 maart 2024 van Pesticide Action Network Netherlands inzake Gemeentelijk groenbeheer

B10 d.d. 4 april 2024 van R. Essers inzake Naamgeving Hazenpark

B11 d.d. 4 april 2024 van A. Ranshuijsen over Tijdelijk ontslag

B12 d.d. 10 april 2024 van R. Essers over België met Kuifjestraat en Zonnebloem Wadi

B13 d.d. 17 april 2024 van S. Buursink-de Graaf over Tijdelijk ontslag

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.3 Brieven nog in behandeling

C1 d.d. 11 maart 2024 van BVO DRAN inzake Ontwerpbegroting BVO DRAN

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4 Brieven van het college van B&W ter kennisname (tenzij anders vermeld)

10.4.1 D1 d.d. 27 februari 2024 over Wet langdurige zorg (Wlz) regioaanpak Gelderland-zuid

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.2 D2 d.d. 27 februari 2024 over Uitvoeren aanpassingen MTB-route Westermeerwijk

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.3 D3 d.d. 27 februari 2024 over Verlengen pilot Stadshopper

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.4 D4 d.d. 27 februari 2024 over Onderzoek werklocaties

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.5 D5 d.d. 27 februari 2024 over Start dislocatie vrijeschool Meander in Nijmegen Noord

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.6 D6 d.d. 5 maart 2024 over Uitvoering van de aangenomen moties tijdens de Politieke Avond van 31 januari 2024

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.7 D7 d.d. 5 maart 2024 over Voortgang op Informatiebeveiliging en Privacy

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.8 D8 d.d. 5 maart 2024 over Klanttevredenheidsonderzoek Schuldhulpverlening

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.9 D9 d.d. 5 maart 2024 over Wensen en bedenkingen Waalfront GREX 2024

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.10 D10 d.d. 5 maart 2024 over Startnotitie Cultureel broedplaatsen

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

Toelichting:

Brief is besproken tijdens de politieke avond van 10 april 2024

10.4.11 D11 d.d. 5 maart 2024 over Pilot Was- en Strijkservice

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.12 D12 d.d. 12 maart 2024 over Ontwerp-Dienstverleningsovereenkomst 2024-2025 gemeenten Rijk van Nijmegen en regionaal WerkBedrijf

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.13 D13 d.d. 12 maart 2024 over Actualisatie omgevingsvisie Nijmegen Opbrengst stap 2 Contourennotitie

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.14 D14 d.d. 12 maart 2024 over Vervolgacties natuurrampen in Turkije-Syrië en Marokko

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.15 D15 d.d. 12 maart 2024 over Inbreng programma van eisen concessie busvervoer

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.16 D16 d.d. 12 maart 2024 over Tussenrapportages gebiedsontwikkelingen

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

Toelichting:

Brief is besproken tijdens de politieke avond van 10 april 2024

10.4.17 D17 d.d. 12 maart 2024 over Raadsinformatiebrief evenementen 2023

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.18 D18 d.d. 12 maart 2024 over Aankoop vrijstaand woonhuis c.a. aan de Teersdijk 240 te Nijmegen

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.19 D19 d.d. 12 maart 2024 over Rapportage Kamerverhuur 2023

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.20 D20 d.d. 21 februari 2024 over Jaarcijfers 2023 Veilig Thuis Gelderland-Zuid

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.21 D21 d.d. 19 maart 2024 over Evaluatie Uitvoeringsagenda Dierenwelzijn 2021-2022

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.4.22 D22 d.d. 19 maart 2024 over BRIKS-taken weer onderbrengen in één organisatie

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten

10.5 Brieven van interne organen en adviescommissies ter kennisname (tenzij anders vermeld)

D23 d.d. 18 maart 2024 van de Rekenkamer inzake Jaarverslag 2023 Rekenkamer

Raadsbesluit d.d. 24 april 2024:
Conform besloten